

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Tredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vnapostne naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakca.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Boj za visoko šolo.

Dunaj, 6. februarja.

V proračunskem odseku se je po daljšem odmoru zopet pričela debata o italijanski fakulteti. Italijanska visokošolska zadeva je postala tekoma parlamentarni unikum, katerega mu na svetu ni para. Načelnega nasprotnika italijanske fakultete nima, vsi, vlada in stranke priznavajo upravičenost želje po lastni narodni visoki šoli, praktično pa se kopijo pred njo vedno nove ovire in čim se zdi, da je predloga že na vrhuncu, tik pred parlamentarno definitivno rešitvijo, pa se odpre kako parlamentarno brezno in izpred vrat zbornice sejnice strmoglavijo predloga zopet globoko v subkomite . . . In »principijalni« prijatelji italijanske zahteve, se z Lahij vred ogorčajo, vlada in stranke se z očitno ostenativnostjo trudijo pobrati težko breme z dna subkomiteja ter je dvigniti zopet v višave proračunskega odseka, oziroma plenuma. Pa kaj, kaj je predloga zopet tam, se skriva jo principi in praksa vrši svoje nevarno delo. Tudi zadnja faza cele zadeve nam nudi staro sliko: po generalni debati v budgetnem odseku je bila predloga radi nesoglasij glede sedeža fakultete ponovno izročena pododseku, ta se je odločil za Trst in o njegovem poročilu se je pričelo danes razpravljati. Seveda v okolnostih, ki ne obetajo Italijanom ničesar dobrega. Že takoj v začetku so stavili poslanci Vrstovšek, Gostinčar in Erler vrsto zavlačevalnih predlogov, ki so bili sicer odklonjeni. Zato pa je posl. Erler takoj pričel z obstrukcijskim govorom . . . S sklepom subkomiteja, da naj bo sedež bodoče italijanske fakultete Trst pa se je spremenilo zopet stališče vlade. Poročilo o izjavi zastopnika naučnega ministra sekc. šefa Cwiklinskega sicer ob uri še ni izšlo, vendar se znan, da se vlada Trstu kot sedežu italijanske fakultete protivi. Obstrukcija in vlada delujeta torej zopet enkrat paralelno in zlasti slovenski poslanci pobirajo tudi takrat kostani iz žerjavice za — gospode ministre.

Nimamo nikakega vzroka se zavzemati za italijansko fakulteto. Italijani so si svoje nesreče sami krivi, imajo visoko šolo so si dali od

Nemcev razbiti in svoje novo učilišče pričakujejo od istih Nemcev s katerimi so zvezani v skupnem boju zlasti proti nam Jugoslovanom. S to koalicio si hočejo izbojevati fakulteto v mestu, katerega italijanski značaj je že davno prazna bajka. To vse so za nas dovoljni vzroki, da se protivimo tržaški italijanski fakulteti. Toda zdi se nam, da delamo to na način, ki ni simpatičen, ki se zdi javnosti malo utemeljen in malo kulturn. Nahajamo se v neprijetnem položaju, da smo glede naše taktike v zadevi italijanske fakultete med slovenskimi strankami izolirani, da moramo vleči voz obstrukcije skupno z gospodi a la Erler in Malik in po cesti, katera vodi preko vladnih livad. In niti sami si nismo edini, kajti cela skupina jugoslovanske delegacije — dalmatinski poslanci — to nasprotstvo proti italijanski fakulteti slobohsola, drugi se zopet ne strinjajo z obstrukcijsko taktiko in zlasti tudi ne s prezirljivim, frivolnim načinom te taktike. Nočemo se pričakati o kvalifikaciji poslancev dr. Vrstovška in Gostinčarja, menimo pa, da ima tudi slovensko-hrvaški klub člane, ki bi bili uglednejši zastopniki jugoslovanskega stališča v visokošolskem vprašanju.

Dejstvo je, da nam dosežanja taktika napram italijanski fakulteti ni pridobila nikjer simpatij za lastne visokošolske zahteve. Vzroka ni treba dolgo iskati. Faktičen program jugoslovanske delegacije je tozadevno v bistvu negativen: kar pa je na njem pozitivnega, to je tako nejasno in megljeno, da lahko v parlamentu vsak hip čuje tudi od slovenske strani vprašanje: kaj pravzaprav hočejo ti Slovenci? In ker slovenske stranke našega stališča ne razumejo, postopajo v popolnem nasprotju z nami in Čehi. Poljaki, Rusini se zavzemajo za italijansko fakulteto v Trstu. Argument, da ne moremo prisiliti italijanske visoke šole dokler nimamo svoje, je preveč intrinzičen, da bi mogel obveljati na parlamentarnih tleh, kjer se da računati edino-le z realnimi čutenicami in kompromisnimi dejstvi. V današnjih razmerah moramo sami odkrito priznati, da je slovenska univerza ideal, ki se ne da čez noč uresničiti. Iskati moramo torej realni minimalni program, za katerega bi se na eni strani enotno zavzele vse jugoslovanske stranke, ki bi našel razumevanje in

podporo pri ostalih slovanskih strankah in ki bi na drugi strani dajal možnost skorajšnje izveditve. V tem programu bi se morala rešiti predvsem nekatera principijalna vprašanja: vztrajamo li Slovenci še pri zahtevi po lastni visoki šoli, ali ne smatramo morda, da je v interesu skupne jugoslovanske misli praktičnejše in boljše, ako razširimo svojo zahtevo tako, da se potegujemo za jugoslovansko visoko učilišče, kjer bi slovenščina in srbohrvaščina promiscue vršili nalogo kulturnih posredovateljev? To vprašanje nikakor ni novo, toda principijalno, programatično, je vendar še nerešeno. In posito, da se odločimo za jugoslovansko visoko šolo, smatramo li za potrebno, da se ustanovi, oziroma pripravi nova ali pa naj se pravice že obstoječe (zagrebške) razširijo tako, da bo odgovarjalo našim zahtevam (učni jezik, reciprociteta)? Vsekakor ima malo smisla komplicirati naše vseučiliške težnje tako, da zahtevamo v isti sapi reciprociteto zagrebške univerze in ustanovitev posebne avstrijske slovenske visoke šole, akoravno priznavamo, da je tudi za slučaj, da bi se ustanovila slovenska univerza, oziroma avstrijska jugoslovanska visoka šola, reciprociteta zagrebške že z ozirom na potrebno znanstveno tekmovanje nujno potrebna. Toda za parlamentarno taktiko pomenja istočasno proglašanje obeh zahtev gotovo otežkočanje našega položaja.

Odgovor na vprašanje ali novo jugoslovansko učilišče ali ne je že zvezan z docela konkretno zadevo italijanske fakultete v Trstu. Ali se naj za vsako ceno protivimo italijanski visoki šoli v Trstu, ali naj jo marveč koncediramo pod pogojem, da mora biti utrakvisitična, oziroma mora poleg nje biti ustanovljena v našem jadranskem emporiju tudi jugoslovanska. In kdaj? Istočasno z laško ali pozneje, morda samo istočasno zasigurana na način, kakor se pripravila rusinska?

Ne moremo sebi lagati. Dejstvo je, da smo za svojo tudi široko jugoslovansko in ne le samoslovansko visoko šolo še malo pripravljene. Zlasti nam manjka učnih moči. Pri tej konstataciji se nočemo spuščati v utemeljene rekriminacije, s katerimi bi se dalo dokazati, da sedanja večina jugoslovanske delegacije sploh ne želi uresničenja naših teženj.

Iz dejstva, da za ustanovitev visoke šole še nismo dovolj pripravljene pa sledi potreba, da posveti jugoslovanska delegacija več pažnje pripravljalnemu delu in da v tem oziru izdela program, za katerega bi si pridobila podporo slovanskih strank, s katerim pa bi tudi lažje nastopila pot realne politike v parlamentu in napram vladi.

Kakor stoje stvari danes, izgleda cela »visokošolska« taktika jugoslovanske delegacije deloma kot frivolno igranje s kulturnimi zahtevami drugega naroda, deloma kot direktna podpora vlade, katera je naravno nasprotnica vsake nenemške visoke šole in tudi italijanske, akoravno govori ministri drugače. Pobijati zahteve drugega z zgolj negativnim programom pa se pravi najbolj oškodovati svoje lastne enake težnje.

Umazano perilo ogrskega ministrskega predsednika Lukacsa.

Dne 17. t. m. se začne v Budimpešti interesanten proces. Ministrski predsednik Lukacs je vložil tožbo proti bivšemu državnemu tajniku in podpredsedniku Kossuthove stranke, poslancu Zoltanu Deszyju, ker ga je ta označil za najvišjega panamista na Ogrskem in za nepoštenjaka, ker je z državnim denarjem izvršil volitve v prosep narodne delovne stranke. Deszy je prečital svoj material, s katerim se bo pred sodiščem zagovarjal, pred izvrševalnim odborom madžarske opozicije, v katerem so Kossuth, Justh, grof Apponyi, grof M. Karolyi in grof Andrássy. Obrambni material obtožencev se deli na pet glavnih delov. V prvem delu trdi Deszy, da je Lukacs leta 1910. sklenil pogodbo z neko banko glede dobavljanja soli, na podlagi katere bi morala banka državi blagajni izplačati tri milijone kron, vendar pa ta denar ni bil izplačan državnim blagajni, temveč volilnemu odboru narodne delovne stranke. Nadalje trdi Deszy, da je ista banka leta 1912. dobila v neki drugi zadevi vsled intervencije Lukacseve, ki je bil tedaj finančni minister, od države na neupravičen način odškodnino v znesku 1 milijona kron in da je pčlovico

tega zneska tudi dala prej imenovanemu volilnemu odboru. Ta banka je z državo sklenila pogodbo v svrhu podpiranja domače industrije. Državni industrijski svet je bil proti obnovitvi te pogodbe, toda Lukacs jo je navzlic temu leta 1910 obnovil, toda pod pogojem, da banka izplača že večkrat omenjenemu odboru 150.000 kron. V drugem delu trdi Deszy, da je Kazar, višji uradnik pri ministrskem predsedništvu, na predlog državnega tajnika Jenskega poslal po poštinih nakaznicah velikim županom denar v volilne svrhe. V tem delu svojega obrambnega spisa trdi Deszy, da je Lukacs leta 1910. ukazal zasledovati gotovo časopisje. V četrtem delu trdi Deszy, da je Lukacs kupil v Galatni za 200 kron dve stavbišči, na katerih je imel dve hiši, in da je potem vse to prodal erarju za 12.176 in za 90.000 kron. Ena teh dveh hiš pa je bila navadna razvalina, v kateri že več let ni nihče stanoval. V petem delu trdi Deszy, da se je Lukacs dal še le 9. marca 1911 izbrisati kakor predsednik razredne loterije, čeprav je bil že leta 1910. minister. So pač lepe razmere med Madžari, toda navzlic temu se merodajni krogi ne ganejo, da bi vsaj nekoliko postigli peroti korumpiranim mažarskim oligarhom.

Vojna na Balkanu.

Pred razpadom.

Ni več moči, ki bi mogla obvarovati Turčijo pred popolnim razpadom. Tako popolnoma brez moči je turška vlada, da za Turčijo ne preostaja ničesar drugega, kakor da se velesile sporazumijo zaradi smrtnega sunka staremu, trohlelemu velikanu. Velika tragedija in v historičnem razvoju dogodkov brez primere, vendar pa potrebno, da se ohrani med velesilami vsaj kolikor toliko mir. Pogajanja se bodo seveda zelo zavlekla, ker je znano, kako nezaupne so velesile druga proti drugi. Mnogo nevarnosti se skriva v teh pogajanjih in ni izključeno, da pride končno vendar do svetovne, oziroma evropske vojne, ki se jo trudijo preprečiti za sedaj veleposlaniki v Londonu.

Turčija je imela dosti časa, da se je pripravila na ta drugi odločilni del vojne za svoj obstoj in vendar doživlja poraz za porazom. Njih vojske

LISTEK.

Škrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dalje.)

Kakor je pri možu take nadarjenosti pač naravno, je Dado di Fresco tudi v svojem zasebnem življenju prestal že različne dramatične epizode. Sedanja signora di Fresco je bila že tretja dama, ki je zavzemala to zavidanja vredno mesto, povrh pa signor Dado tudi pri drugih življenjskih prilikah ni ostajal samo gledalec. Zlasti ga je mikalo, da stori v življenju, kar so delali na odru tisti junaki, ki jih je on predstavljal.

Nekega večera je čital poročilo o tragediji v hiši svojega soseda. Vso noč ni mogel zatisniti očesa. Že na vse zgodaj je šel na vrt in poskušal pogledati v sosedovo hišo; končno si je prinesel klop in zijal na sosedni vrt.

Popoldne se ni mogel več premagovati. Šel je k Molyneuxovi hiši, pozvonil in povedal, da želi govoriti s policijskim nadzornikom Brayem.

»Gospod nadzornik,« je rekel ponosno, »prišel sem vam pomagat, da bo umorjena gospa prej maščevana.«

Policijski nadzornik ga je ogledal od nog do glave, potem pa rekel: »Pejite se s podzemsko železnico do ulice Westminster Bridge in tam vprašajte, kje gre pot naprej.«

»Vprašam naj?« je ponavljal umetnik. »In za katero pot?«

»Za pot v Bedlam, v norišnico,« je hladno odgovoril policijski nadzornik in signor di Fresco obenem pokazal, da je njiju pogovor končan.

Tenorjev ponos je bil sicer hudo užaljen, njegove vneze za dobro stvar pa to ni zmanjšalo. Stori je junaški sklep, da prehití brutalnega policijskega nadzornika in spravi sam vso zadevo na dan.

»Jaz jih bom naučil, te detektive,« je ponavljal neprestano.

Ni mu bilo všeč, da se je James Buffington pojavil na prizorišču, kajti na »Evening Tribune« je bil hud, ker ga je v svoji zadnji kritiki štela med prve umetnike vseh časov in narodov; od tedaj ta list zanj ni več eksistiriral.

Toliko bolj pa je podžgala njegovo vnezo vest, da se je v hiši št. 47 naselil Feliks Chapel. Sklenil je, da bo z njim skupno deloval, saj je bil Chapel umetnik kakor on in torej mislil in čustvoval kakor on. Najprej je hotel svojega bodočega zaveznika prestudirati. To pa ni bilo lahko, zakaj gospod Chapel je bil menda zelo plah in sam svoj človek, ker ga sploh ni bilo nikdar videti. Signor di Fresco je potratil mnogo ur s tem, da je gledal na sosedni vrt,

a je videl Chapel kvečjemu par sekund. Končno ga je nekega popoldne, ko je hudo deževalo, videl na vrtu. Chapel je nanj napravil jako ugoden vtisk, samo to se je tenoristu čudno zdelo, da se je gospod Chapel pogostoma odkril in se — praskal po glavi.

Naslednjega dne je signor di Fresco zapazil, da je Buffington s svojim kovčgom odpotoval. Zdaj je bil čas, se s Chapelom osebno seznaniti. Pevec je šel na vrt, se tam sprehajal in prepeval svojo najlepšo arijo — kar je v sosednem vrtu slišal šum, kakor bi kdo zemljo prekopal.

Zlezel je na klop, pogledal čez ograjo in — kaj je videl. Sam Molyneux je bil na sosednem vrtu in je kopal jamo. Signor bi bil skoro od strahu padel s klopi; srce mu je bilo, kakor veliko kladivo, pred očmi se mu je bliskalo — Molyneux pa je ravnodušno kopal jamo. Tedaj je pri sosedni hiši zazvonilo: Molyneux se je prestrašil: prisluškoval je pol trenutka, potem je vrgel lopato iz rok in je zbežal v hišo. Šele zdaj je prišel signor di Fresco k zavesti: skočil je s klopi in hitel v svoj dom.

»Senzacija bo to, velika senzacija,« je vzkliknil, ko je bil svoji mladi ženi v naglici razložil, kar je videl. »To je življenje, to je pravo, živo življenje!«

»Kaj pa hočeš storiti?« ga je vprašala njegova preplaščena signora. »Ali pošlješ no policijo?«

»Policijo!« je vzkliknil. »Še mar mi ni zanjo! Policija me je zaničevala in se mi je rogala! A jaz ji že pokažem! Jaz sam bom morilca prijel! Da, jaz sam!«

»Dado,« je zakričala signora, »ljubljeni Dado! Tega ne pustim! Ne, ne in tisočkrat ne!«

Dado je sicer svojo signoro strastno ljubil in se navadno udal vsaki tudi najsmesnejši njeni želji, toda ta dan je ostal trd in jeklen.

»Jaz — čisto sam,« je ponavljal tako odločno, da je signora naposled odnehala.

»A kako hočeš to storiti?« je vprašala in solze so ji zalile oči.

»Svojo puško vzamem,« je zaklical on in je hitro šel po puško, s katero je bil pred par tedni ustrelil domačega zajčka.

Naenkrat je obstal in začel samega sebe ogledovati.

»A v tej obleki?« je mrmral. »V tej obleki vendar ne morem streljati!«

V očeh lepe signore se je zasvetil ogenj.

»To je res, Dado,« je zaklicala. »Obleci svojo športno obleko — zadnjič si bil v njej kar nebeško lep.«

»Da, moj angel, športno obleko oblečem,« je zaklical signor.

Tako govorec je šel v svojo oblačilnico, kamor mu je sledila njegova lepa signora.

XXIX.

S tresočimi rokami si je Irvin Molyneux potegnil lasuljo na glavo in si pritrdil brke; zvonec pri hišnih vratih je neprestano pel.

»Kako sem nepreviden,« je sam sebi očital, »da devljem vedno lasuljo in brke stran — a kaj, ko mi je oboje tako zoprno — sicer pa — kdo ve, če ne bom prisiljen nositi celo življenje lasuljo in umetne brke.«

Storil je bil res veliko nerodnost. A ker sta Bray in Buffington odšla, tudi redarja ni bilo v hiši, kuharica je pa imela izhod, ni mogel Irvin Molyneux premagati skušnjave, da si enkrat glavo pošteno prezrači.

In zdaj je nekdo zvonil, kakor da bi bil obseden! Kdo je mogel to biti? Misli je na sto možnosti, naposled je ves vesel skočil pokonci.

»To bo Harriet,« si je rekel; »moja žena se je vrnila!«

Tako je bil prepričan, da zvoní njegova žena, da se niti popolnoma ni oblekel, nego je lahkega srca hitel kar je mogel po stopnicah ter je odprl vrata.

»Imam-li čast govoriti z gospodom Feliksom Chapelom?« je vprašal tujec, ki je stal pred vratmi in cigarski glas se je zdel Chapelu zelo znan.

»Da — da!«

»Moje ime je Soper,« je dejal tujec, ki je izgledal kakor kak duhovnik. »Ali dovolite, da vstopim?«

(Dalje prihajajo.)

beže pred Bolgari in ni je moči, ki bi mogla ustaviti ta obupni beg. Hrabro je turško vojaštvo, junaško, divje, kruto, toda manjka mu moralne opore. Neodnost v vojski je vzrok neuspehov v vojni. Kamil paša je spoznal to nevarnost in je bil pripravljen žrtvovati veliko, da ohrani veliko. Mahmud Šefket paša tega ni spoznal in je hotel obdržati veliko, zato utegne izgubiti vse, tudi Carigrad.

Nevzdržema je bežala turška vojska pred Bolgari in se skrila za trdnjavo zidovje v Bulairu. Sedaj je ta del vojske toliko kakor ubit. Bolgarom ni bilo treba trdnjave Bulair niti naskočiti, vdati bi se morala končno sama. Toda Bolgari so sklenili napraviti vojni hitro konec, zato ni izključeno, da bomo slišali v kratkem o krvavih bojih pri Bulairu. Turška vojska s Chersonesa ni tvorila dela glavne armade, vendar pa je imela nalogo, da uniči naproti ji stoječe bolgarske čete in da udari potem proti Dimotiki, kjer bi lahko izpodvezala bolgarski glavni armadi komunikacijo z domovino in jo na milost in nemilost izročila turškemu meču pri Cataldži. Udariti pa bi mogla tudi s hrbita sem na glavno bolgarsko armado pri Cataldži. Sedaj so vsi ti upi splavali po vodi. Stisnena za zidovi, čepi velika turška vojska brez svobodnega razmaha. Usoda Cataldže je sedaj zapečaten. Turški vojski ne preostaja drugega, kakor da se vzdrži, če mogoče, vsaj v svojih pozicijah, da ostane v defenzivi. S tem pa je usoda vsega zaledja bolgarske vojske zapečaten in resnična meja ne gre več od Midije do Rodosa, marveč od Derkosa do Čekmedže.

Odrin je neizprosno izgubljen. Teklo bo sicer še mnogo krvi, predno bodo Bolgari gospodarji grobov kalifov, toda na pomoč junaški poveljnik ne more upati od nobene strani. Kadar pade Odrin, pa je tudi usoda Carigrada zapečaten. Pod devizjo: »Odrin Turčiji,« se je pričel drugi del vojne in če pade Odrin, je padel cilj vojne. Morda bodo fanatizirane turške čete pri Cataldži v hipnem srdi poskusile predreti železni obroč bolgarske vojske, toda v toči svinčenke se hitro razkadi fanatizem in Bolgari so pripravljani tudi na to možnost. Potem pa ne bo trajalo dolgo, da se bo svetil križ na Hagiji Sofiji. S tem pa je podpisan tudi konec azijske Turčije.

V Carigradu.

V političnih krogih v Carigradu je zavladala popolna zmedenost. Komite je že uvidel, da je Turčija na koncu svojih moči in sedaj bi rad zvalil vso odgovornost na druga ramena. Mahmud Šefket paša bo brez dvoma v kratkem odstopil, ker ne more več nositi odgovornosti. Sedaj pa je komite ponudil veliko vezirstvo princu Sabah Eddinu in komite je postal naenkrat zelo skromen ter hoče obdržati za sebe samo vojno in mornariško ministrstvo ter notranje ministrstvo, vsa druga ministrstva pa bi smel zasesti Sabah Eddin po svojem preudarku. Princ pa je odgovoril komiteju, da po slučaju Nazim paše, nima nikakršne želje, postati veliki vezir in da tudi ne prežveki odgovornosti za vojsko, ki jo je provzročil komite. Vsi voditelji komiteja so se za vsak slučaj tudi že preskrbeli s potnimi listi v izozemstvo in drugi voditelji so si zagotovili asile v dveh veleposlanstvih.

Izpred Lješa.

(Dopis.)

Džafer-Kasab nad Lješem koncem januarja.

Voji srbske armade so zaprli ozko dolino od Lješa do Mjeta ter s tem odrezale Skader od Albanije. Moja baterija, ponos nas vseh, se je ukopala na holmu nad vasjo Džafer-Kasab in njeni štirje topovi zvesto stražijo našo zemljo, naše morje.

Pred kratkim smo bili ljuto bitko pri Daiču pred Skadrom. V tej bitki je naša vojska podala dokaz ne navadnega svojega junaštva in vztrajnosti. Dve bateriji in pet bataljonov turške vojske je napadlo naše pozicije, ki sta jih branili dve četi vehote in dva brzostrnela topova.

Boj je pričela turška vojska, ki je s topovi jela obstreljevati naše pozicije.

Sprva se je nam zdelo, da je docela nemogoče vzdržati te pozicije, kamoli da bi bilo mogoče odbiti turški naskok.

Turki so bili gospodarji situacije, dokler ni pričela streljati naša artiljerija, ki je z neverjetno preciznostjo sipala smrt in pogin v njihove vrste.

V tem trenutku je padel ranjen artiljerijski major Puštrovič in njegovo mesto je prevzel nadporočnik Singjelić.

Nevstrašno je razvrstil svoje čete, se popel z naravnost blazno

hladnokrvnostjo na bližnje drevo ter jel od tamkaj dati povelja.

Granate in šrapneli so žvižgali nad njegovo glavo, a on je hladnokrvno poveljeval naprej.

Ze je rasel pogum naših čet. Naenkrat smo zaslišali silno prasketanje in tik pred drevesom, na katerem je sedel naš poveljnik, se je razpočila granata ter zavila v strahovit, nepredoren dim vso okolico.

Vsi smo zakričali: »Singjelić je ubit!«

V naših vrstah je nastal nered in tesno je nam postalo pri srcu. Ze smo jeli obupovati.

Med tem se je dim polagoma razpršil, a skozi dim smo videli ležati na tleh zlomljene in razcepljene veje usodnega drevesa. In pod tem vejevjem leži mrtev tudi naš poveljnik Singjelić, smo si mislili.

A naenkrat smo začuli z veje, ki je edina ostala cela na drevesu, ukazoval glas: »Prvi top tisoč dvesto — streljaj! ...«

Svojim ušesom nismo hoteli verjeti. Napeli smo oči, da so nam žile na glavi zabrekle, in v svoje nepopisno presenečenje zazrli Singjelića, kako se vedno sedi na edini preostali veji razstreljenega drevesa ter hladnokrvno, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo, poveljuje dalje.

To brezprimerno junaštvo je razpalilo vso našo vojsko. Kakor levi smo se zakadili v turške vrste ter palili, bili in sekali na vse strani. Le nekaj trenutkov, pol ure morda in turška vojska je — bila.

Na bojišču je obležal ves glasoviti bataljon turških strelcev.

Od šeststo je bilo 570 mrtičev ...

Po bitki se ponavljajo stari prizori: prihajajo čete, utrjene in razredčene, evo sedaj so tik ob topu. In začuje se povelje: »Prva četa, srbskemu topu na čast ... Takrat se polavlja v četah nekaj živ ogenj, utrjeni in strti vojaki se ponosno vzravna, oči jim zažare in navdušeno, ponosno in pobožno stopajo zopet v boj za svojo slavo ...

Naša vojska, odpočita in čila, se je sedaj z vso dušo vdala posebnemu vztriku, da se divi našemu morju.

Često naletim na dobrega našega volaka Gorianca. Kako stoji naslonen na svojo puško kraj topov in se konje v blaženstvu, gledajoč silno, veličastno morskovo ravan. Divi se soncu, ko se izza rožičastih, mehkih oblakov zliva z zadnjo črto obzorja tam daleč neke kraj naših bregov in naših oljčnih obal.

In naše težnje in naše sanje se nam zde ob tem morju kot davni, davni sen ...

Med tem na se ojačujemo in utrjujemo v Draču in Lješju in Sutivanu Medovanskem.

Ne, ne damo iz roke svojega in živimo to naše morje, ki je prepolno naših želja in nasičeno naše krvi, ki jo je na svojih valih donesla krvavi Drin z bojnih polian Kosovega polja in Ovčjega, od Kumanova in Bitolia.

Naj vam valovi besnečega juga doneso pozdrave s srbskih, bratskih obal!

»Nar. L.«

Povest slov. prostovolincev.

(Napisal M. Č.)

(Dalje.)

Trem tisočem vojakom, nad sto konjem in mnogobrojnim zabojem municije je bilo na razpolago le dvoje arnavtskih čolnov. Lahko si mislite, kako dolgo je trajal prevoz čez široko in deročo reko. Celo dopoldne smo čakali ob bregu, kdaj pridejo na vrsto in čakali bi bili še celo popoldne in morda še do drugega jutra, ako bi ne bil k sreči priplul en črnogorski parnik po reki navzgor. Trikrat je peljal parnik natlačeno polno vojakov k nasprotnemu bregu in le temu gospodu smo se imeli zahvaliti, da smo prešli na desni breg Bojane še istega dne. Bog vedi, kdaj bi nas bili prepeljali čez reko Arnavti v tistih svojih lupinah.

Peljali so nas še eno uro naprej po nečloveški poti in nam dovolili, da smemo prenočiti na mokrem travniku pod milim nebom.

Vojniki pri ostalih vodih so naglo ukresali ognje in sekali drva, sekira pri našem vodu pa se je pokvarila in ker se je že popolnoma stemnilo, tudi suhega dračja in hoste nismo mogli več dobiti.

Pa kaj bi vam kvasil na dolgo in široko! Imeli smo čast ležati brez ognja na hladni in mokri zemlji in verjemite mi, da se še noben zakonski mož ni tako pritiskal svoje žene, kakor ono noč pravnik iz Zadra, filozof iz Sarajeva in midva drug ob drugega.

Se zdnilo se ni prihodnje jutro, ko je bilo treba oditi dalje. Nam četvorici je bilo čisto po volji, kajti odreneli so nam že udje od mraza.

Dobri dve uri smo hodili po suhem, nato se je pričela neprijetna pot po mokrem, najprej čez opanke po gležnjeve, potem pa vedno globljeje

in nazadnje je umazana voda postala tako radovedna, da nam je celo v žepu pričela siliti in nesramno mrzla je bila ona voda.

Spočetka smo grdo pogledovali pod noge, polagoma pa smo se potrpežljivo udali v usodo in bogve, ali bi ne bili nazadnje celo zadovoljni z otrpjenimi nogami, če bi nas ne bila mučila še druga nadloga. Želodci so nam namreč pričeli kruliti. Slanino in košček kruha, ki smo ga dobili pred dvema dnevoma v Medovi, je večina bataljona pogoltnila že takoj prvi dan. Kdor pa si je prihranil kako mrvice, jo je gotovo pospravil na gorke večerj dopoldne pri onem neznanem dolgačasem čakanju na prevoz ob Bolani. Lahko torej rečem, da ni bilo v celem bataljonu tako srečnega vojnika, ki bi bil imel zadnjih štiriindvajset ur kak grizljaj v ustih.

Ni čuda tedaj, da je potrpežljivost pričela zapuščati zdaj tega, zdaj onega. Zdal na tem, zdaj na onem kraju je švignila kletvica v zrak in ker le ni hotelo biti konec sitne hoje, je jel preklinjati polagoma cel bataljon. Kledo se je v vseh evropskih jeziki, tudi v slovenskem, ker sva se tudi midva kaj kmalu začela pridušiti. Povem vam, da ni ostala niti kapljica celega močvirja južno od Skadra nepokleta tisti dan.

Popoldne enkrat smo stopili na suho zemljo ter dospeli v Katrkolo, kjer je bilo skladišče živeža. Dali so nam tri koštrune in vsakemu kilo kruha, ter nas poslali naprej.

Menda pa je tudi kapitana zapustila potrpežljivost, kajti nedaleč od omenjenega sela smo se vtaborili. Zaklali smo koštrune, razdelili meso, napravili ognje, ter obedovali, oziroma večerjali. Nedaleč od tabora so se nahajale kopice sena in napravili smo si prav udobna ležišča. Posušili smo si ob ognju obleko in polegali po senu.

»Tako prijetno pa že nisva štirnajst dni počivala, kakor bova noč,« je dejal tovariš, ko sva legla k počitku. In takoj bom povedal, kako imenitno sva počivala.

Okrog polnoči me je prebudilo sumljivo šumenje. Dvignil sem trudno glavo izpod plašča in glej ga vraga! deževalo je. Zvečer jasno nebo je bilo pokrito s težkimi oblaki in zamolklo grmenje je bilo slišati v daljavi. Nevihta je prihajala.

Zbudil sem tovariša, ki je nič hudega luteč smrčal spanje pravičnega poleg mene.

»Hoj, vstani prijatelj, menda bi nama ne škodovala kaka streha!« Cel tabor je pričel hrmeti, kajti niti polovica ni imela šotorov in nobenemu človeku ni lhubo, če je izročen na milost in nemilost takemu sovražniku, kakor je nebeška rosa.

Pred večerom sem opazil kopicco hiš, kakih dvesto korakov od tabora in napotila sva se v oni smeri nadejaje se, da najdeva kak košček strehe. No, in to pot naju upanje ni varalo. Srečno sva dospela do precej velike enonadstropne albanske kočice, našla vrh stopnice vrata odprta in vstopila. V kotu je goril ogenj, po raztrešeni slami so spali vojaki topničarji. Prosila sva jih za skromen kotiček in drage volje so nama prepustili dva prostora poleg ognja.

Zleknila sva se po tleh in v kratkem zasnula, zadovoljna in srečna, da nama ni treba stati na neusmiljenem dežju, ki je padal zunaj. V polsnu sem čul, da je prišlo še več tovarišev za nama, pogledati pa se mi ni ljubilo, ker sem bil preveč truden in zaspan.

Pa je bila menda obsedena ona noč, ali pa nas je Bog kaznoval, ker smo preveč preklinjali podnevi, kajti gotovo nisva spala eno uro, kar naju je zbudilo silno vpitje in ropotanje. Planila sva pokonci in glej najine nepopisne smole! Koča je bila v plamenu.

»Danes pa nisva v božji milosti,« je zagodrnjal tovariš.

V največji naglici sva pospravila svoje cape in hitela na prosto, kajti bil je baš še pravi čas. Vsi drugi so bili že zunaj in takoj po najinem odhodu je že švignil plamen skozi vrata. Da sva bila le dve minuti prepoznala, bi bila izgubljena in dve kranjski pečenki bi bili ostali na Turškem.

Zunaj pa je lil dež curkoma in ker so bile vse druge kočice natlačene polne, nama ni preostajalo drugega, kakor pohlevno držati svoje klavirne postave na dežju. Stala sva blizu pogorišča, kolikor je pripuščala vročina, da sva bila vsaj na gorkem, čeprav premočena do kože.

Ni trajalo dolgo, kar so tudi v taboru ostali tovariši prišli k pogorišču. Zapazili so požar in prišli gledat, kajti spazili itak nihče ni mogel, ker tanjši šotori niso držali silnega naliva.

V krogu smo stali okrog goreče hiše in se greti. Bila je strašno neprijetna noč. Slednjič se nas je usmilil kapitan in dal povelje za odhod. Nikdar ga še nismo tako radi ubogali, kakor to pot.

Odkorakali smo dalje proti Tarabošu. Ogledi smo se vsled hitre hoje in nihče se ni več zmenil za dež, ki je še vedno lil izpod neba.

Hodili smo ob vznožju gorskega grebena, na kojega koncu se nahajalo taraboško utrdbo. Hudourniki so drveli z gora v nižino, ne vem koliko smo jih morali prebresti, a nobeden se ni več pritoževal, kakor prejšnji dan, kajti docela smo se navadili mokrote. Sebe vesel: smo bili, kadar je bilo treba prekorati kak hudournik, ker je voda očistila opanke in noge grdega in nadležnega blata.

Dež je šele ponehal, ko smo dospeli v Muričane, kamor se je bil preselil generalni štab južne armade po zavzetju Leša. Mislim, da se nastanimo tam, a poslali so nas še dalje proti Skadru.

Vsi blatni, mokri in na smrt utrjeni smo dospeli do albanske vasi, kjer so nas nastanili po raztrošenih hišah. Nikomur ni prišlo na misel, da bi užgal ogenj in sušil premočeno obleko, temveč polegali smo, kakor smo prišli, po trdih tleh tesno drug poleg drugega in pospali vsled prevelikih naporov. Cel dan nismo zaužili mrvice kruha, a nihče ni mislil na želodec, vsak je bil zadovoljen, da je dobil prostor, kamor je zleknil utrjene ude. Da so nas om trenutek napadli sovražniki, vsi bi se bili dali pobiti brez odpora, kakor jagnjeta, tako izmučeni smo bili.

Ta dva dneva sta bila pač najhujša, kar sem jih sploh mogel preživeti.

Spali smo kake tri ure kakor ubiti, potem pa nas je prebudil nepopisen mraz. Vsak se je tresel, da so mu šklepetali zobje in ker v temni noči nismo mogli najti drugega goriva, smo znosili skupaj vse, kar je bilo lesenega dobiti v koči. Užgali smo ogenj in prezebali ob njem celo noč.

(Dalje prihodnjic.)

Stajersko.

Celjski odsek savinske podružnice »S. P. D.« priredi v nedeljo dne 9. svečana t. l. izlet na Veliko Kozje-Lisco (987 m) Sevnico. Odhod ob pol osmih jutraj z vlakom do Zidanega mosta. Izlet se vrši samo pri ugodnem vremenu. — Prijatelji slovenskih planin dobrodošli.

Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju priredi v soboto dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Narodnega doma v Celju javno predavanje. Predava gosp. dr. Vinko Tajišek: »Moji vtiski med Srbi.« Ker je gospod predavatelj kot slovenski zdravnik imel o priliki svojega delovanja v Nišu dosti prilike srbski narod spoznati, bo predavanje gotovo prav zanimivo. — Udeležite se ga polnoštevilno. — Za Narodno zbirko poslal je naknadno gosp. Ivan Kramer iz Trbovelj dve krani.

Iz Celja. Na pustni torek popoldne so bile vse mestne trgovine na čast nemškutarskim maškaram zaprte. In z nemškimi trgovci, ki so to iztuhali, so osmešeni tudi slovenski pred svojimi zunanji tovariši. Ko je šla tozadevna okrožnica trgovske gremija okoli, so se podpisali tudi Slovenci. Ako bi došlo do kakega dogovora, bi pa slovenski trgovci gotovo zaradi takega razloga ne zaprli. Čemu imamo neki slovensko trgovsko društvo, ako se posamezniki v takih slučajih ne obračajo nanj in postopajo na lastno pest? Je bila to na pustni torek sicer malenkost — needino in nesamostojno nastopanje pa nam lahko škodi tudi v velikih stvareh.

Iz Gaberja pri Celju. O razmerah v našem okoliškem občinskem zastopu je treba pravočasno govoriti svarično besedo. Benkovičevim spletkarjem pri županskih volitvah se imamo zahvaliti, da se ni ustanovil klub vseh slovenskih odbornikov, v katerem bi se lahko Slovenci posvetovali o vseh važnih zadevah in bi se tako dosegel enoten nastop. Tako pa vidimo pri sejah, da nemškutarji nastopajo vedno enotno — nekateri slovenski kmetje, ki veljajo za ožje dr. Benkovičeve somišljenike, pa cincajo žalostno sem in tja. Edino dobro še, da se drži 7 naprednjakov tako trdno, dasi ima med njimi marsikateri kot obrtnik gotovo težje stališče ko kakšen Klinar ali Samec iz Lokrova. V zadnji seji se je šlo za običajni vsakoletni dar — 20 K podporenemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu. Nemci so bili seveda proti — ker po njihovem mnenju nima slovenska okoliška občina pravice kaj v narodne namene darovati, dočim lahko razmetava mesto, kjer so Slovenci gotovo boljši davkoplačevalci ko Nemci v okolici, tisočake v nemškonskonalne svrhe. Ker pa je bil boj proti tako malemu daru v dobrodelen slovenski namen le grd, so poslali Nemci v ogenj znanega ostudnega nemškutarja Bana, ki se je drl, da je treba »študentom palice, ne pa denarja!« In to se je moralo razum »izobraženim« slovensko-klerikalnim odbornikom (na primer Klinarju in Samcu iz Lokrova) tako dopasti, da so glasovali z nemškutarji in je mo-

ral župan v prilogi podpori dirimirati. Drug tak slučaj je bil z Westnovno pritožbo proti neki, že davno določeni občinski cesti, ki slučajno teče čez neko sedaj nakupljeno Westnovno zemljišče. Tudi v tej zadevi so potegnili nekateri slovensko-klerikalni občinski odborniki (med njimi seveda tudi Gologranc) z Westnom in trebalo je dr. Božičevega posredovalnega predloga, da se ni Nemcu Westnu, ki že itak hoče celo Gaberje požreti, ustreglo! V občinskem odboru sedi vendar veliki gromovnik proti Nemcem, dr. Benkovič. Ali nima nobenega vpliva na vsoje agitatorje in somišljenike, ali pa noče pritiskati na nje, da ostanejo vedno pri glasovanjih v nacionalnih zadevah dosledni? Kaj pa se pomaga po »Strazi« delati odločnega Slovence in vrlega narodnega bojovnika, v ogroženi okoliški občini pa prepuščati vse delo »liberalnemu izdajalcu« dr. Božiču in »pijanim liberalnim nezadovoljnejem«, kakor nas tako lepo titulira glasilo tistih »zavednih krščanskih mož«, ki v okoliškem občinskem zastopu hladno glasujejo z renegati, Nemci in protestanti v škodo slovenske stvari. Upajmo, da bodo te vrste izdale in da bo dr. Benkovič uvedel svoje dolžnosti ter iste zabil v glavo tudi raznim Klinarjem in Samcem iz Lokrova.

Iz Gaberja pri Celju. Poštne urad je v našem, do 4000 prebivalcev velikem kraju, živa potreba. V kraju, kjer je toliko ljudi, industrije, obrti in sploh živahnega prometa, je naravno, da nastanejo z dostavljanjem pošte sitnosti in nerednosti. In koliko časa požro poti na oddaljeni mestni poštni urad! Našemu občinskemu odboru bi priporočali, da bi se zavzel za pošto v Gaberju. In če se ne motimo, imamo tudi državnega poslanca v osebi nekega v našem velikem industrijskem kraju docela neznanega dr. Korošca. Tudi ta bi se lahko na nas spomnil, če ga je kaj prida.

Iz Gaberja pri Celju. Streljanje v tarčo se vrši zopet v Sokolskem domu v sredo dne 12. februarja zvečer. Streljanja se lahko udeležujejo tudi dame. Želeti bi bilo živahnega obiska.

Iz Gaberja pri Celju. Pri Pristauscheggu, Wobnerju in tudi po drugih nemškutarskih zakonitih krčmah je včasih videti ljudi, ki so bojda uradniki v paromlinu gosp. Majdiča. Ker ni Rakuscheviji uslužbenecv nikoli videti v Sokolskem domu, mislimo, da ne bo res, da bi hodili Majdičevi uradniki k nemškutarjem v gostilno. Opozorjamo pa gosp. Majdiča na tozadevno in mu svetujemo, da naj odpravi nemškutarje takoj iz svojih pisarn, ako bi se res natepli vanje.

Klerikalni narodnjaki. Popolnoma po nepotrebnem zaletel se je zadnji »Gospodar« zopet enkrat v nas liberalce. Če slovenski pek nima kruha, mora iti lačen siromak k nemškutarskemu, če ga pri tem tudi srce boli. Sicer umre, kakor so žalibog umrli Trstenjak, Čuček itd. Hudi pritisk tega naravnega zakona pri zdravniški obrti uvideli so pa že tudi priznani značajni in brezdvoma čisto-krvni klerikalci kakor je Franci Weinberger zdaj pri ljudski posojilnici v Celju. Cele tri dni zdrvil je priznani katoliško-narodni zdravnik njegovo dveletno hčerko s črnim kruhom in jabolčnico. Klub jako simpatični barvi tega zdravila pa vendar ni nič pomagalo — in tako je moral v hišo žalibog oni zdravnik-Nemec. Tega pa vendar niso zopet zakrivali breznarodni liberalci? In kaj je pravzaprav za narodnostjo tega veuma-zdravnika, kateri pozna na žilah zmognosti različnih možgan? Zdravnik-Nemec odtegnil se je popolnoma narodnemu boju, izstopil iz vseh društev, prezira vladajočo nemško klico. In Slovenec-narodnjak? V obraz se reži mogočnemu nemškemu mesarju, vesel, da ga milostno sprejme ta odličnjak z obema rokama v žepu. In kako veselje in kaka čast ga čaka! Kot prav ponižen hlapec se meša narodnjak-akademik med nemškuro, popolnoma neolikano družbo. Kaj neki govore? Gotovo pametno! Radovedni bi samo bil, na krasoto nemškega jezika, ki ga tolčejo ti veleumi. In ta, kakor strokovno, kakor politično prosluli zdravnik bi moral biti mož našega zaupanja, kateremu bi naj zaupali najboljše naše življenje. Še več! Neka nemška krčma, katera bi bila v političnem oziru mogoče odličnega pomena pri nas — je na prodaj. Zanimala se je za njo tudi neka oseba, ki je na sumu, da je v stiku z naprednjaki. Pogajanja za krčmarja je vodil tukajšnji notar. In radi tega napravil je narodnjak dr. Tipič javno v nemškurski krčmi Dolaku notarju očitke, češ, da hoče spraviti slovenskim liberalcem nemškuro k zmozi v roke! Klobuk dol pred takim značajem. — Bozina gratuliram.

Liberalci. Iz Ormoža. (Telovadno društvo Sokol) ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 9. februar.

ja ob 3. popoldne v prostorih ormoške Citalnice. Bratje Sokoli in prijatelji društva so vladno vabljeni k obilni udeležbi.

Za poštarja na Muti je imenovan neki gosp. Höbl, do sedaj poštni oficijal v Gradcu. Novi poštar je rodom iz Vuzenice ter je zmožen obeh jezikov. Pred desetimi leti je še prakticiral pri pošti na Muti. Torej je razmeroma še mlad. Starejši slovenski kompetentje so se prezrli, ker se je za gosp. Höbla zavzela občina in pa Marckhl. Pod takimi razmerami so bili zaman koraki slovenskih poslancev pri znanem Swobodi.

Ne Pernicač, obmejni občini blizu Mute, bode z Veliko nočjo zasedeno z novo učno močjo učitelja-voditelja. Dosedanji voditelj je spravil proč domačini, ker so ga tožarili radi raznih prestopkov. Pravi vzrok pa je bil ta, da ni hotel šole ponemčiti, kakor so zahtevali nekateri prenapeteci. Govorijo se, da bode to mesto dobil neki učitelj Klinger iz Remšnika, ki je slepo orodje nemških Marberžanov ter je pred dobrim letom napravil skušnjo iz obeh jezikov — pred znano komisijo v Celovcu, ki je postala v zadnjih letih približno nemškutarskih in tudi drugače duševno precej slabih štajerskih učiteljev. Če je šolski oblasti kaj ležeče na šoli in miru, naj da na tako mesto moža, ne pa kako zgago. Drugače ne bode miru.

Na Muti je pred kratkem pogorela mizarska delavnica tovarnarja in župana Erberja. Bila je velika nevarnost za vsa podjetja, ker je poplavlje v sredini. Vendar se je posrečilo z velikim trudom požarni brambli iz Vuzenice in Mute ogenj omejiti. Ogenj je nastal ponoči pri transmisiji. Tovarnar je bil baje zavarovan za 20.000 kron, a škoda presega znatno zavarovalnino.

Drobne novice. Umrla je v Gradcu Alojzija Schicker, posestnica blizu Sv. Marjete ob Pesnici, stara 62 let. Truplo prepeljejo v domačijo. — Pobeignil je od vojne mornarice v Pulju mornar Ferd. Kranjc, rojen na Vurbergu pri Ptuj. — Iz Slovenjgradca. Dveleten otrok posestnika Maršeka v Podgorici se je napil octove kisline in na posledicah v slovenjgraški bolnišnici umrl. — Umrl je na Teharju v starosti 77 let posestnik Valentin Kovač. Bil je svoje čase tudi župan na Teharju. Bil je pa nemškutar. — Iz Trbovelj nam poročajo, da so prijeli zadnjo nedeljo pri Sv. Lenartu dva zagrebčana zaradi — vohunstva. Našli so pri njima specialne karte, več fotografij, med njimi tudi eno zidanjskega mostu — in sum, da se ima opraviti z nevarnimi srbskimi vohuni, je bil še večji. Gospoda sta zadrževala, da sta višja hrvaška državna uradnika in da sta napravila le nedeljski izlet. Nič ni pomagalo. Še le na telefonično vprašanje so se dali prebrisani orožniki vendar prepričati, da so imeli opravka z dvornim svetnikom Karel Pavličem in finančnim ravnateljem Edvardom Meiksnerjem iz Zagreba. — Iz Celice. V Kmečevi hiši v Kovaški ulici se je ustrelil bivši agent in kasneje trgovec v Gorici Anton Bohinski. Vzrok bodo slabe gmotne razmere. Možja ni moglo spraviti tudi narodno odpuščanje na zeleno vejo.

Koroško.

Na Bistrici in v okolici so se pojavili v zadnjih dneh številne tatvine. Neznani tatovi so vdrlj v kapelice, razbili nabiralnike, obiskali so razne razboje živili in se bogato preskrbeli. Pokradli so tudi nekaj kureline in drugih potrebščin.

Nesreče pri delu. V Šentvidu je odtrgal 32letnemu posestnikovemu sinu Petru Vobak rezalni stroj desno roko. Neki tovarniški delavec pa je padel raz 7 m visok oder in se smrtno poškodoval.

Vojaki med sabo. V neki predmestni gostilni v Celovcu se je sešlo k predpustnemu venčku zelo veliko vojakov raznih oddelkov. Med plesom so se vojaki sprli med sabo zaradi plesalk in so vprizorili strašen pretep. Letele so steklenice, pokali so kozarci in šipe in nebroj oseb je bilo ranjenih. Že so potegnili nekateri vojakovi orožja, ko je prišel oddelek vojakov in policije, ki je pretepaček razgnal. Škoda, ki so jo napravili vojaki gostilničarju, cenijo na 800 K.

Primorsko.

Predrzní tatovi. V Šentpetru so vlomili neznani tatovi v hišo zadruga in so hoteli prevrtni železno blagajno. Toda ni se jim posrečilo. Po trudoplnem delu so šli v gostilno, ki je v spodnjih prostorih, kjer so se dobro najedli in napili. Mesto računa so pustili listek z napisom: »Ker se nam danes ni posrečilo, pridemo drugič.«

Himen. V Sempolaju se je poročil dne 30. m. m. gosp. Janko Furlan, učitelj v Temnici na Krasi, z

gdčno. Natalijo Berginc. Na mnoga leta!

Iz Pulja. (Nekoliko v poduk računskemu podčastniku Jerebu.) Žalostne razmere so zavladale pri 15. stotnici 87. pešpolka, odkar je prišel k njej velečen. gospod računski podčastnik Jereb. Ta možiček postopa s tako pretirano oholnostjo z moštvom, da ga je skrajni čas spomniti, da je prišel po usmiljenju — ko ga že nobena druga stotnica ni hotela vsled njegove nesposobnosti kot računskega podčastnika sprejeti — k naši stotnici na prelo omenjeno mesto. Upali smo, da se bo to šivankar zavedal in hvaležnega izkazal za to rešitev, a njegovo brezobzirno postopanje nam svedoči, da je popolnoma pozabil na izkazano dobroto — ki ga je obvarovala s trebuhom za kruhom. Da se bo v prihodnje obnašal kot olikan človek, naj mu bo to v pojasnilo. Tisti časi so že zdavnaj izginili v preteklosti, v katerih se je smelo nazivati olikane vojake s takimi priimki kakor jih ima ta surovež navado rabiti — in da takšnih ljudi tudi ni sedaj več pri vojakihi, ki bi verjeli, da ima računski podčastnik oblast vojaka povlašiti, oziroma šaržo degradirati, kakor se ima navado omenjeni pri vsaki priložnosti izražati. Zatorej nam svetujemo, da se odvadi takih suhoparnih fraz, katere ga le smešnega delajo pri moštvu, in naj ne zahteva izkazovanja časti — katere se v službenem redovniku nikjer ne nahajajo. Radovedni smo, kaj bi stotniško poveljstvo ukrenilo, ako bi zvedelo, da računski podčastnik Jereb ne sporoči prošnje vojaka višjemu poveljstvu prej, dokler mu dotičnik ne obljubi hvaležnosti. Kakor na primer pred kratkim časom mu je neki vojak zajca v ta namen obljubil, katerega je tudi računski podčastnik Jereb sprejel in nato šele prošnjo vojaka poveljstvu javil. Ali je to tudi v službenem redovniku pisano, da se morajo prošnje ubogih vojakov na ta način višjemu poveljstvu javljati? Radovedni smo, kaj bode gosp. Jereb na to odgovoril.

Na električni cestni železnici v Gorici in sicer blizu kolodvaja je povozil voz št. 5 dva vola posestnika Petra Podberšiča iz Deskle. Voz je vola popolnoma razmesaril in so jih mogli zakopati.

Slovensko izobraž. in podporno društvo v Opatiji priredi v nedeljo, dne 9. februarja t. l. v gledališki dvorani Narodnega doma v Voloski 4. predstavo v letošnji sezoni in to F. Buchbindarjevo burko v treh dejanjih (4 slike) »On in njegova sestra«. Začetek predstave točno ob pol 9. zvečer. Blagajna se odpre ob 8. zvečer. Vstop dovoljen je vsakemu. Če tudi ni dobil vabila. Vstopnice dobe se v predprodaji pri g. M. Vahtarju, trgovcu v Škrbičih.

Na visokem morju. Iz Trsta poročajo iz Alžira, da je zapazil neki častnik na parniku »Oceania« med vožnjo iz Amerike v Trst, da igrajo potniki 3. razreda med njimi 300 Grkov hazardne igre. Ko je tretji častnik igre preprečeval, so ga potniki napadli. Pretepli so tudi drugega častnika Senekoviča in so nanadli nato še moštvo. Kapitan ni pustil da bi prišlo do pretepa, marveč je upornike osamil in pustil odpreti vse brizgalne, tako da so bili uporniki v kratkem popolnoma premočeni. V Patrasu je nato vse upornike izkrcal.

K nesreči parnika »Göddöfö« poročajo iz Reke, da je prišlo s parnikom »Zagreb« 40 pasažirjev od ponesrečenega parnika. Ladjin inspektor Sverliuga je obvestil parobrodno družbo, da je položaj parnika silno nevaren, ker leži skoro popolnoma na pečinah.

Stavka v tovarni za torpede na Reki se še vedno nadaljuje. Delavci nečejo poslati svojih zastopnikov na posredovalno zborovanje in vztrajajo pri odpustu, dokler družba ne dopusti inž. Durksa.

Velika goljufija pri klerikalni „Zadružni zvezi“.

»Zadružna zveza« v Ljubljani je postala žrtev nezvestobe svojega uradnika Ivana Polajnko, ki je izvršil razmeroma veliko goljufijo in s prigoljufanim denarjem pobegnil.

Ivan Polajnko je bil knjigovodja »Zadružne zveze«. Star je kakih 26 let; njegov oče je čevljar. Poročil se je pred nekaj leti z dekletom, katero je bil sodarski mojster Bugenig iz usmiljenja vzel k sebi in jo vzredil. Polajnko je ogoljufal »Zadružno zvezo«, v kolikor se je doslej dognalo — za 40.000 kron. Prišel je v ponedeljek v neko tukajšnjo banko in je na ček dvignil 40.000 kron. S tem denarjem je še tisti dan pobegnil in z njim vred je pobegnila njegova žena. Ker pa utegne imeti »Zadružna zveza« še pri drugih bankah kakke zveze, ni izključeno, da je Polajnko še kje drugod dvignil kaj denarja.

Polajnko je brez dvoma že dle časa mislil na to, da bo dvignil kako

večjo svoto in jo njo pobegnil. Prišel je namreč pred nekaj časom v omenjeno banko in je na ček »Zadružne zveze« dvignil 40.000 kron, pa je denar še tisti dan nazaj prinesel in ga zopet naložil pri banki.

Ljudje, ki so Polajnko poznali in imeli priliko z njim občeati, ga popisujejo kot človeka precej velike postave in simpatične zunanosti, sicer pa da je bil celo v svoji stroki precej prazna posoda.

Krivda, da je mogel Polajnko izvršiti tako goljufijo, zadene samo »Zadružno zvezo«. Zakaj banka je postopala strogo korektno. Pri »Zadružni zvezi« pa mora vladati, kakor priča ta slučaj, jako čuden red. Čeki vendar niso stvar, ki se jo pusti kjerkoli ležati, da pride lahko vsak do njih. Prva dolžnost vodstva takega zavoda je vendar ta, da skrbi za red, in kakor je treba spravljati gotov denar, tako je treba imeti spravljene tudi čeke. Polajnko je bil v »Zadružni zvezi« knjigovodja in kot tak ni imel nič opraviti ne z denarjem, ne s čeki — kako je torej prišel do čekov? Mislimo, da bo kapitan-ravnatelj težko dal na to vprašanje zadovoljiv odgovor!

Dalje pa kaže ta slučaj, da si pri »Zadružni zvezi« uradnike, ki jih sprejemajo v službo, ogledajo samo od politične strani; samo da je vnet klerikalec, pa je vse dobro.

Kam je Polajnko pobegnil, se ne ve. Ušel je v ponedeljek, v »Zadružni zvezi« pa so storjeni goljufiji prišli šele včeraj na sled. Čuje se, da je Polajnko zadnji čas večkrat govoril, da pojde na Bolgarsko, vendar je mogoče, da je pri teh govorcih že mislil na beg in jih razširjal, da bi otežkočil zasledovanje. Zdaj švigajo telegrami sem in tja, a pomisliti je, da je Polajnko ušel že tri dni prej, predno so sploh izsledili, da je storil veliko goljufijo.

»Zadružna zveza« pač nima sreče. Izguba sledi izgubi; ko bi ne bilo deželnega denarja, kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo. Zdaj pa taka velika goljufija, ki kaže, da v tem zavodu ni nobenega reda, da nezvest uradnik lahko odnese 40.000 kron, ne da bi se to tri dni zapazilo!

Dnevne vesti.

+ Oddaja mizarskih del pri državni policiji. Med obrtniki je postopanje vlade glede oddaje mizarskih del za državno policijo vzbudilo opravičeno ogorčenje. Vse je nevoljno in razburjeno, da se je veliko delo oddalo brez razpisa in da se je vse dalo enemu obrtniku, samo ker je klerikalec. Znano je, da oddajajo klerikalci vsa dela, kar jih imajo, samo Rojini. Danes, ko nimajo mizarski mojstri skoro nič dela, ko je tako trda za vsak najmanjši zaslužek, je Rojina v prijetnem položaju, da se iz drugih mizarskih mojstrov norca dela, ker še pod roko in brez razpisa dobi delo od vlade, ki bi ji moral biti vsak davkoplačevalec enako ljub. Zakaj ni vlada mizarskih del razpisala? Zaman iščemo na to odgovor. Gre se za večje delo v znesku 8 do 10.000 kron, to niso mačje solze, in že državni interes bi bil zahteval, da vlada razpiše ta dela in jih potom konkurence dobi kar najceneje. Toda vse to se ni upoštevalo. Če se za dela mudi, bi bila vlada dela lahko razdelila med različne mizarje, pa bi bilo vsakemu malo pomagano. Toda — ne! Delo se ni razpisalo, namenoma se je oddalo pod roko, da se je moglo oddati klerikalnemu pristahu. Ne bomo sicer rekli, da se je šlo tu za kake provizije, ali slučaj je gotovo škandalozen. Ta bodoča državna policija bo menda nekaj posebnega, ker začena svoje delovanje s takimi skandalii.

+ Značajnost slovenskega učiteljstva. S kakšnim nezasišnim terorizmom delajo klerikalci na to, da bi si pokorili učiteljstvo, je znano. A dasi se nahaja naše kranjsko učiteljstvo v najskrajnejši bedi, vendar klerikalci ne morejo streti njegove odporne sile, ker je to učiteljstvo vkljub svoji revščini in bedi — značajno. Kdor ve, kaj je beda, kdor ve, kako težko je očetu, ako otroci prosijo kruha, pa ga jim ne more dati, ta bo znal po zaslugi ceniti značajnost kranjskega učiteljstva. Kdor raje strada, kdor raje živi s svojo rodbino v revščini in bedi, kdor da bi pljunil na svojo svetlo preteklost ter se izneveril svojim mladeniškim idealom, ta je enakovreden junakom, ki za svoje prepričanje, za svoje ideale žrtvuje življenje svoje na bojišču. Kako neznansko majhni in pritlikavi so nasproti tem junakom tisti maloštevilni uskoki, ki so radi boljše službe ali celo radi draginske doklade dali slovo svojim tovarišem ter uklopili hrbet pod bič klerikalnih nasilnikov! Toda teh uskokovčev je razmeroma malo, manj kakor bi to človek v danih razmerah pričakoval. Le pregledno in premotrimo vrste našega učiteljstva po njegovem mišljenju, kakor ga je manifestiralo pri pravkar izvršenih volitvah učitelj-

skih zastopnikov v okrajne šolske svete! Za napredno listo je glasoval: v mestu Ljubljani 34 učiteljev in učiteljic, v ljubljanski okolici 41, v Kamniku 29, v Kranju 54, v Radovljici 31, v Postojni 55, v Logatcu 40, v Novem mestu 48, v Črnomlju 23, v Krškem 67, v Litiji 31 in v Kočevju 55, torej skupaj 518 učiteljev in učiteljic. Za klerikalno listo pa je glasovalo: v mestu Ljubljani 21 učiteljev in učiteljic, v ljubljanski okolici 51, v Kamniku 25, v Kranju 19, v Radovljici 24, v Postojni 11, v Novem mestu 6, v Logatcu 11, v Črnomlju 0, v Krškem 3, v Litiji 20 in v Kočevju 11, skupaj 212 učiteljev in učiteljic. Če uvažujemo, da je med temi 212 najmanj sto katehetov, pač lahko rečemo, da je med kranjskim učiteljstvom vkljub klerikalnemu nasilstvu in terorizmu, vkljub korupciji, ki se sistematično prakticira, razmeroma še malo garjevega. Za to klobuk doli pred našim učiteljstvom, ki si je vkljub preganjanju, vkljub terorizmu in nasilstvu ohranilo svetel in nemomadjevan svoj obraz!

+ Javni ljudski shod, ki ga priredi v soboto dne 8. t. m. zvečer ob pol 8. uri Politično društvo Vodnik v Spodnji Šiški, bo jako zanimiv. Vsem občanom brez razlike je znano, kako Vodovodna zadruga v Spodnji Šiški gospodari in kako je gospodarila v času, ko so imeli vodovodarji občino v oblasti. Tozadevno je potreba javnosti pojasnila in ta pojasnila dobe občani na teh shodu. Gre se nadalje za še važnejšo zadevo, to je inkorporacija Spodnje Šiške k Ljubljani. Par klerikalnih gospodov hoče, da naj pride Spodnja Šiška k Ljubljani. O tem, če bode imela Šiška od tega koristi, ali ne, ti klerikalni petelini niso razmišljali, temveč potrkali so na vrata deželnega odbora, in tam so dobili kot verni pristaši večine v deželi Kranjski poslušna ušesa in danes že govore, da se Šiška priklopi k Ljubljani. Tozadevno se bo na shodu obravnavalo, kakšno stališče da zavzema večina prebivalstva v Spodnji Šiški. Tretja točka, ki pride tudi na razgovor, je šolsko vprašanje. Akoravno občina prispeva k šoli letno lepe tisočake, vendar njima po zaslugi klerikalnih oblasti v Ljubljani do danes niti svojega pravilno izvoljenega krajnega šolskega sveta. — Važno so te zadeve za Spodnjo Šiško. Vsled tega je pa dolžnost slehernega narodno-naprednega volilca, da se shoda v soboto zanesljivo udeleži.

— **Draga stanovanja.** V Slovenskem Narodu« priobčeno poročilo o delovanju društva ljubljanskih hišnih posestnikov nam priča, da društvo prav marljivo deluje na korist članov ter protestuje proti vsaki novi nakladi in pristojbini, katera bi mogla le količikaj zadeti hišne posestnike, ampak vse naj trpi srečni najemnik in še več! Od novih naklad morata imeti zemljiški in hišni posestnik e dobiček. Vse se odvali na najemnika in konsumenta, potem se ga pa še smeš, da nobenega davka ne plačuje. Navedeno poročilo pravi, da bi morali hišni posestniki, ako se jim naloži nameravana kanalska pristojbina, najemščino zopet povlašiti in prevzeti novo breme na najemnike, nikakor bi se pa ne mogla najemščina zvišati samo za dotični odstotek kanalske pristojbine, temveč za veliko višji znesek. Tako se bode postopalo tudi, ko se zvišajo deželne in mestne doklade, seveda se bodo najemščine zvišale vselej za višje odstotke. Največ bodo trpeli tisti, ki so vezani na stalne plače, drugi si bodo že znali pomagati, da odvale nova bremena na konsumente in da pri tem še kaj pridobe. Kaj nas čaka, vidimo že zdaj. Akoravno nimamo v Ljubljani dozda še nikalih novih doklad, so mnogi hišni posestnik ne samo v novih hišah, ampak tudi v starih baitah brez vsakega stvarnega razloga prav občutno zvišali najemščino. Priznava in da se zidanje postalo zelo drago in da se tistim, ki so iz špekulacije v poslednjih letih zidali hiše, investiranja kapitala slabo obrestuje. Toda to ne velja za hiše, ki so se zidale pred 15 do 20 leti, ali celo pred 50 leti, ko niso nosile niti ene tretjine tega kakor nosijo danes. Poznamo novejšje hiše, ki nosijo nad 6 odstotkov. Vse, kar je prav. Primanjkovalje stanovanj se preveč izkorišča. Kdor si lahko privoščti svojo vilo, mora računati s tem, da bode stanoval drago. Resnica je, da je hišnonajemninski davek v Avstriji tako visok, kakor nikjer drugod. Hišnorazredni davek pa ni tako občuten, ako se ne motimo, se plačuje od navadne kmečke hiše na deželi samo tri krone tega davka. Finančno ministrstvo pa je, menda na ljubo Poljakom, predlagalo, da se ta davek odpravi, akoravno bi državi odpadlo s tem sedem milijonov. Glede večko bolj potrbnega znižanja hišnonajemninskega davka se je pa ugovarjalo, da bi prišlo samo hišnim posestnikom na korist in da ni upanja, da bi v tem slučaju znižali tudi najemščine. Vse se organizuje in pritiska na konsumente, treba bi bilo, da se združijo tudi poslednji v

obrambo proti izkoriščanju. Bodite zmerni, beati possidentes

Ostatač. — Zanimiva obravnava se bo vršila v soboto 15. t. m. ob polu 11. dopoldne pred ljubljanskim okrajnim sodiščem. Globoko užaljeni grabenški Nepomuk Jeglič bo namreč iskal pred sodiščem zadoščenje za svoje čudne manipulacije s — šolskimi dotacijami.

— **Za zrakoplovce.** Notranje ministrstvo je izdalo natančen seznam prepovedanih pasov za zrakoplovce, ki je na vpogled v policijskem oddelku mestnega magistrata.

Iz Višnje gore. Slavnemu uredništvu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani. Sklicevaje se na § 19. tiškovnega zakona, se prosi da sprejmete sledeči uradni popravek, z ozirom na dopis o pogrebu župana Perkota v št. 19. »Slov. Naroda« z dne 24. prosinca 1913; z istimi črkami: Ni res, »da manjka v železni občinski blagajni najmanj 2533 K 65 vin. uradnega denarja« — res pa je, da v občinski železni blagajni ni manjkalo nobenega denarja, pač se je pa konstatiral je vzdign na vložno knjižico 1000 K, kateri znesek se pa glasom sodne cenitve popolnoma pokrije iz zapuščine pokojnika. — Mestno županstvo Višnja gora, dne 5. svečana 1913. J. Vidic, župan.

Zlato poroko obhajata 10. t. m. gospod Ferdinand Dolar in gospa Ana rojena Formacher pl. Ljiljenberg na gradiču Kot pri Mirni. Gospod Dolar je zaslužen mož v občini St. Rupert, kjer je 18 let županoval in bil tudi sedmič voljen, a radi obilih drugih poslov in intrig od neke stranke ni hotel prevzeti več županstva. Stal je vedno v naprednem taboru. Da bi še demantno poroko praznovala tako čvrsta kot danes, njima želimo iz srca.

Novomeško drsališče. Iz Novega mesta se nam piše: V vašem cenj. listu je nekdo že dvakrat očital dr. Samrhodovemu stavbnemu podjetništvu, da je samovoljno zasulo bivše drsališče na Loku in da je obljubil napraviti drugega, ki ga pa ni napravilo. V projektu zgradbe t. zv. belokranjske železnice se nahajajo trije kameniti oboki, po katerih peje železnična proga na most čez Krko. Dva od teh obokov stojišta sredi bivšega t. zv. drsališča, boljše rečeno žabje luže. Samoobsebi je umevno, da se je ta luža morala razkopati in zasuti — kar je mimogrede rečeno za Novo mesto le ugodno — in vsak razsoden človek bo takoj uvidel, da tega, če se je »drsališče« zasulo ni krivo podjetništvo, temveč c. kr. gradbeno vodstvo drž. železnice, ki je ta projekt napravilo. Podjetnik je vendar vezan na projekt in mora točno po njem delati. vsaj stoji vedno za njim c. kr. inženir kot nadzornik. Od podjetnika toraj ne more nihče zahtevati odškodnine, pač pa od lastnika proge. V resnici pa je mestna občina kot lastnica tega »drsališča« zahtevala in dobila od c. kr. gradbenega vodstva primerno odškodnino v denarju. Že meseca novembra je mestna komisija iskala prostor za napravo novega drsališča na Loku, prišla je pa do spoznanja, da sejmšče ni pripraven kraj za napravo drsališča in je to zadevo odložila za prihodnjo zimsko sezono. Mestna občina namerava baje napraviti novo, moderno, betonsko drsališče v najbližji bližini mesta in se baje že pogaja za neko njivo v bližini poslopja okrožnega sodišča. Ta ideja je jako pametna, kajti pri naši mehki, nestanovitni zimi je mogoče le betonsko drsališče, ki se s pomočjo vodovodne naprave vsak večer lahko poškopri in sicer mora tako drsališče ležati v senci, ne pa — kakor doslej — na najhujšem solncu in v zvezi s Krko, ki ga je vsak trenutek preplavila. V bližini Dunaja, proti Nussdorfu je videti taka betonska drsališča. Po zimi vidimo na njih veselo vrvenje mladine, poleti pa raste na istem prostoru salata. Da izkoristijo drago zemljišče, napeljejo lastniki na beton toliko prsti, da na njej lahko gojijo zelenjavo. Tega seveda pri nas ne bo potreba, pač pa bi se dalo primerno veliko in primer-no pripravljeno drsališče poleti vporabiti kot prostor za igro »lawn tennis«, ki bi gotovo dobro došel v Novem mestu, kjer doslej še ni niti enega takega prostora.

Iz Vrabč nad Vipavo. Pošten občinar ter skrben in dober družinski oče je hotel preskrbeti svojemu 17letnemu in nadarjenemu sinu košček boljsega kruha ter ga je dal v igrivino nekam na Štajersko. Tu je ostal sin kak teden, na to pa je odšel ali iz domotožja, ali iz kakega drugega vzroka. V Ljubljani se je dobila njegova delavska knjižica neke pri Ljubljani, o mladem človeku pa ni ne duha, ne sluha, kljub poizvedovanju očeta in oblasti. Oče, kakor sin sta bila oba naprednega mišljenja. To pa je izpodbodlo s tega popa na Vrabčah, da je pri pridigi zarohnel čez mladega človeka, njegove starše ter napredno časopisje, češ, da sta oče in napredno časopisje kriva, da je sin izvršil samomor. Danes še živ

krst in tudi vrabelski pop ne ve, ali je mladi človek obupal ali ne ter kje da je; toda sitemu popu je to za dosti, da mesari pri službi »božji« žet itak hudo zadetima staršema srce, tako kot da bil mladi človek, če tudi bi bilo resnično, da je obupal, kar pa ni še nikakor dokazano, najhujši hudodelec, kar se jih je kdaj rodilo. Siti vrhovski pop pa ni imel besedice o nesramnih hudodelstvih, ki so se na uprav sistematičen način godila v »svetem« čenstohovskem samostanu. Ti črni ali rjavi popje v Čenstohovu niso nikdar čitali naprednega časopisa, ampak so vsak dan molili »rožni venec«, brali sv. mašo, prejeli boga, pri tem pa na uprav krvočlen način in premišljeno morili, skrunili zakone in uganjali najnesramnejše orgije — zakaj niste imeli takrat obsojajoče besede? Menda zato, ker niste nič drugega kot harlakin v verski mazač. Ne poznamo sovražstva proti organom verskih družb, ker so pač oni, kakor vse produkt zgodovinskega razvoja; ali proti taki zlorabi vzvišene Kristove ljubezni pa se mora upreti vsako srce, koje ima še boljše kaj čuta poštenosti in dostojnosti.

»Sankaska tekma«. V ta dopis v 29. štev. t. l. se je vrnilo več napak, ki naj jih cenjeni bralec popravi v toliko: Gdč. K. Andersova je prišla na cilj v 1 min. 52 sek.; ga. Olga Chladkova pa v 2 m. 4 sek. — Med enosedežnimi sankami za gospode je izpuščen g. Alojz Krein, c. kr. davčni oficijal, ki je prevozil štart v 1 m. 55,2 sek. Slednjič naj se popravi ime g. c. kr. sodnika v E. Luschin.

Kinematograf »Ideal«. Danes »Specialni večer« s sledečim sporedom: Naravni posnetek: »Farma za rejo kokoši, novej in aligatorjev v Mehiki«. Krasna drama v 2 delih: »Gospodična z jezera«, komični slik »Teddy snazilec oken« in »Nauke gre na počitnice«, drami: »Odvedenje« in »Tekmeči« ter znanstveni film »Kratkorepi rak«. — Jutri nov pored s krasno dramo: »Vžig«.

Prijeta vtihotapka. V zadnjem času je bilo strankam iz hiš v bližini justične palače zjutraj izpred stanovanj ukradeni prineseno mleko in žemlje. Predvčerajšnjem pa je zasledila v neki hiši v Sodnijski ulici gospodarjeva hčerka nekega mladega dekleta, ko je ravno hotela odnesti vrečko s pecivom ter poklicala stražnika, da je neznanko aretoval. Na policijski so dognali, da je vtihotapka 17letna brezposelna Antonija Golobova, rod. iz Kandije na Dolenjskem. Golobova je že delj časa zasledovana zaradi raznih tatvin. V njenem stanovanju v Kolodvorski ulici je našla policija več mlečnih posod, praznih pekarskih vrečk in drugih sumljivih stvari. Mlado vtihotapko so izročili sodišču.

V Ameriko se je hotel včeraj odpeljati Mile Perkovič roj. 1893 v Lipici na Hrvaškem ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Namen mu je preprečil na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Večerin s tem, da ga je aretoval. Oddali so ga pristojni oblasti.

Ubegla prisiljenca. Dne 31. januarja zvečer sta prisiljenca Bogomil Bratila in Jožef Ildi vdrla skozi okno na prosto in pobegnili na Dolenjsko. Predvčerajšnjem pa sta ukradla v Ortneku Kozlerjevem hlapcu za 100 K obleke in zginila v noč.

S ceste. Včeraj popoldne je na Sv. Petra napisu posestničin sin Fr. Stražišar obračal prazen vprežen voz, kateri je na prostoru, kjer ni ograje, zdrčal v Ljubljanično strugo in potegnil za seboj oba konja, ki se pa k sreči nista nič poškodovala.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 7 Hrvatov in 10 Slovencev, v Heb je šlo 17. v Buchs pa 11 Hrvatov. Na Westfalsko se je odpeljalo 7 Slovencev, na Dunaj 19 Kočevarjev, na Dolenjsko pa 10 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Ga. Antonija Cerarjeva je izgubila zlato ovratno verižico. — Delavec Jožef Sušnik je našel zlato zapestnico. — Mitniški paznik Valentin Sitar je našel ročno torbico z denarnico. — Gospod Ivan Krek je našel zavitek z moško srjaco in ovratnico. — Neke gospodična je izgubila zlate uhane. — Delavčeva žena Ana Koščevo je izgubila denarnico s 4 K. — Gdč. Ana Erženova je izgubila žensko ročno torbico, v kateri je imela 46 K denarja. — Ga. Angela Stopplova je izgubila baržunasto ročno torbico, v kateri je imela denarnico s 15 K denarja.

Austro - Americane v Trstu odhod parnikov in sicer parnik »Oceania« 8. februarja v New-York; parnik »Atlanta« 12. februarja v Patras, Almerio, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo und Buenos-Aires; parnik »Latara« 13. februarja v Neapel, Barcelona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos-Aires; parnik »Francesca« 20. februarja v Patras, Almerio, Las Palmas, Rio de Janeiro

Santos, Montevideo in Buenos-Aires; parnik »Alice« 22. februarja v New-York.

Društvena naznanila.

Sokolski zlet 1. 1913. Seja stanovskega odsaka se vrši v ponedeljek, dne 10. februarja ob pol 9. zvečer v zvezni sobi »Narodnega doma«. Bratje člani, udeležite se seje polnoštevilno!

Občni zbor »Ruskega kruška« se je snoči vršil v društvenih prostorih v »Mestnem domu«. Zborovanje je vodil gosp. dr. Ivan Lovrenčič, ki se je v gorkih besedah spominjal blagopokojnega ustanovitelja dr. Ljudevita Jenka in društvenika pesnika Antona Aškercja. Nato sta tajnik in blagajnik podala svoji poročili, ki sta bili soglasno človečni. Na predlog blagajnika gosp. Šusteršiča, je občni zbor dal absolutorij blagajniku gosp. Kajzelju. V odbor so bili voljeni ti - le gospodje, oziroma gospe: Terezina Jenkova, predsednica; odvetnik dr. Ivan Lovrenčič, podpredsednik; Julija Bartlova, Minka Govekarjeva, bančni uradnik Kajzelj, blagajnik; odvet. kandidat Borštnik, tajnik; trgovec H. Ševnar in urednik dr. Ivan Lah. Za preglednika sta bila izvoljena gosp. Šusteršič in gospa Kajzeljeva. Na občnem zboru so se končno razmotrivala razna vprašanja, tičočja se društvenega razvoja in napredka.

Gledališko društvo na Jesenicah. V nedeljo, dne 9. februarja ob pol 8. zvečer drama »Mati«, spisal Ks. Meško. To igro smo videli pred tremi leti na našem odru in je takrat napravila globok vtisk na občinstvo. V vlogi gospe Strelčeve se poslovi ta večer od našega odra vlezaslužna članica gospodična Mira Medičeva, ki se je vedno neumorno trudila za naše gledališče. Upamo, da sl. občinstvo pokaže, da zna ceniti delavce na prosvetnem polju in napolni dvorano. Saj imamo itak malo slovenskih izvirnih del, osobito pa malo takih, ki bi nas oživljala in navduševala za sveto, tako prezirane narodne ideje. Pisatelj je poklonil igro narodu z geslom: »Materi domovini, od lastne dece zaničevani!« Torej, kdor ne zaničuje matere domovine, naj dela v njen prosep, tako da nam bo zasijalo kdaj toplejše in milejše sonce.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. V soboto, dne 8. februarja zadnjič v sezoni za nepar »Hoffmannove pripovedi«, za gospo Cilko Otahalovo v vlogi Olimpije. Gospa Otahalova je bila več sezona prva koloraturna pevka pri narodnem divadlu v Pragi in, na dvornem gledališču v Stuttgartu. Sloviti češki glasbeni kritik Chvala jo je imenoval »češki škripanček«. V nedeljo popoldne (izven abonementa, za lože nepar) Gavaultova veseloigra »Mala čokoladarica«, ki jo je sprejelo občinstvo z lepo simpatijo. Zvečer (izven abon., lože par) desetič in zadnjič v sezoni priljubljena opereta »Boccaccio«. Prihodnji teden pridejo na vrsto Birinskega »Vrtoglavci«, tragikomedija iz ruskega revolucionarnega gibanja in Puccinija »Madame Butterfly«.

Rnjževnost.

— Roman »Za svobodo in ljubezen« opisuje usodo slovenskega dekleta Jerice, ki je bilo prodano v turško sužnost in za katero sta njen brat Ivan in njegov prijatelj Srb Dušan tvegala vse, da jo rešita. Ker je bil Dušan komita (član vstaškega odbora v Makedoniji), so jima šli vstaši vsepovsod na roko, in v romanu so vršče opisani boji in življenje vstašev in krščanske raje. Roman »Za svobodo in ljubezen« je vlezanimiv. Gotovo ga bo z zanimanjem čital vsak zaveden Slovenec in vsaka zavedna Slovenka. Opozarjamo vse čitatelje in čitateljice na današnjo prilogo ponatis romana »Za svobodo in ljubezen«, ki ga je začel priobčevati »Slovenski Ilustrovani Tednik«. Čitajte, kajti ta roman je baš sedaj aktualen, ko se odigravajo na Balkanu svetovno važni dogodki.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Zagonetna smrt v Spodnji Šiški.

Dne 18. januarja se je razširila po Šiški in po Ljubljani nenadoma vest, da se je ponoči javil orožnikom sprevodnik drž. železnice Janez Sevek in se obtožil, da je pončil svojo ženo ubil. Sevek je bil res aretiran, ženo so našli res mrtvo v svoji kuhinji na tleh; razširile so se različne govorice, uvedla se je stroga pre-

iskava, kateri je sledila današnja obravnavna, o kateri poročamo v sledečem:

Senatu predseduje dvorni svetnik Paik, obtožbenica Janeza Sevčeka zastopa dr. Tomišek, drž. pravdnik dr. Neuperger.

Ortožnica očita Sevčku, da je dne 17. januarja zvečer zakrivil smrt svoje žene s tem, da je pijano ženo porinil na tla in jo pustil ležati na tleh. Žena je bila sicer nepoboljšljiva pijanica, on je ravnal sicer dobro z njo, toda, ko bi se bil pobrigal zanjo na tleh in bi jo bil dvignil, bi bil preprečil njeno smrt.

Obtoženec se zagovarja sledeče: Jaz nisem kriv in kolikor se sedaj spominjam, je bilo to, kar sem povedal v strašni razburjenosti, napadno in da žene pri vratih nisem sunil. O dejanju samem in o predgovorini pripoveduje sledeče: Oženil sem se pred 11. leti in že od začetka sem zapazil, da žena rada pije. Poskušal sem na vse mogoče načine, da bi jo bil spreobrnil, pa se mi ni posrečilo. Kupal sem ji razna zdravila, skrival sem njeni napako kolikor sem mogel in delal in opravljal še celo vsa ženska in gospodinjska dela. — Omenjeni večer sem bil pijan. Tri noči prej sem bil v službi, popoldne sem izpil 8 steklenic pive in šel domov. Dolgo sem trkal in prosil ženo, da bi mi odpila. Ona pa me je zmerjala in me podila spat v klet. Končno mi je odpila in jaz sem šel v svojo sobo in takoj zaspal. Ko se ob 3. zjutraj zbudim, grem v kuhinjo, bila je še luč in zagledam ženo v mlaki krvi. To me je tako pretreslo, da sem si naenkrat v zmedenosti misli predstavljal, da sem ženo umoril. Poklical sem hišnega gospodarja in šel k orožnikom in jim priznal uboj.

Priče so izpovedale v bistvu sledeče: Razmere med Sevčkovima je bilo napeto in žalostno. Ona je bila skrajno zanična gospodinja, zapravljivka in pred vsem skoraj vedno pijana. Ravnala je s svojim možem brezobzirno in grdo. On pa je bil nasprotno dober, skrival je njene napake, trudil se, jo poboljšati in je še celo opravljal prav pogosto domača dela.

Glede trenutka in kritičnem večeru, priznajo priče, da je bila tisti večer žena pijana, bil pa je tudi on malo vinjen. Slišali so njegovo trkanje in zmerjanje njegove žene, nato zaloputanje vrat, padec in kratko trkanje. Nato je bilo v stanovanju vse mirno, dokler ni prišel ob 3. zjutraj Sevek sam klicat. Zanimiva je izpoved orožnikov, ki povedo, da je bil Sevek v oni noči tako zmeden in razburjen, in da je vsako vprašanje potrdil. Ali si ženo ustrelil? Ja! — Ali si jo zaklal? Ja! — morda pa sem jo zadavil.

Se bolj zanimiva pa je izpoved sodnih izvedencev. Priznala sta, da je bila smrt te ženske precej komplicirana. Žena je padla na obraz kot drevo in si ni poskusila kaj pomagati. Padla je neravnost na obraz, padec je bil hud. Pri padcu si je ranila ustnice in čeljusti, obležala je v nezavesti, nabrala se ji je v ustih kri, ki jo je zadušila. Kratko, zadušila se je v lastni krvi v pijanosti. Dalje potrdita izvedenca, da ni izključeno, da je sama padla. Zamotala se je v preprogi in padla. Udarjena ni in se ne more dognati tuja sila. Tudi je mogoče, da je bil Sevek tako razburjen, utrujen in še malo pijan, da je preslišal padec in takoj trdno zaspal, ali pa če je tudi slišal, da je padla, si ni mogel misliti, da bi bil padec usoden, pustil jo je, kot morda že večkrat, češ, prespi svojo pijanost. Po govorih državnega pravdnika, ki ne izključuje nesrečnega slučaja, vendar vzdržuje obtožbo in predlaga obsodbo, in pa zagovornika, ki v prepricljivem govoru dokaže nedolžnost obtoženca, je izrekel senat po prav kratkem posvetovanju oprostilno razsodbo.

Politično društvo Vodnik v Sp. Šiški priredi

v soboto, 8. t. m. ob 1/2 8. zvečer v salonu pri Kankertu

javen ljudski shod.

Na dnevnem redu je vodovodno vprašanje, inkorporacija Spodnje Šiške k Ljubljani in šolako vprašanje.

Občani udeležite se shoda polnoštevilno, gre za Vaše interese! Odbor.

Naprednjaki,

spominjajte se pri vsaki priliki »Narodnega sklada« ni nabirajte prispevke zanj!

Razne stvari.

* Župnika ubili. Iz Varšave poročajo: V vasi Wieceze na gališki meji so pijani kmetje ubili ondotnega župnika, ker jim je očital njihovo pijanost.

* Veliko poverjenje. Nekateri češki listi poročajo, da so prišli pri mestni blagajni v Budjejevicah na sled velikemu poverjenju. Dognali so do sedaj, da je poveril uradnik Vavclav Šemaček čez 120.000 K.

* Italijanska vojna zračna flota. Iz Treviza poročajo: Na vojaškem vežbališču v Santa Maria del Rovere bodo v kratkem napravili vojaško letališče z osmimi hangarji. Nadalje bodo tam zgradili vojašnico za štiri-deset mehanikov in za ostalo tehnično vojaštvo.

* Umor v Sarajevu. V svoji sobi so našli 60letnega kavarnarja Goluba, rojenega Avstrijca iz Sarajeva mrtvega v mlaki krvi s prerezanim vratom. Kot osumljenca so aretirali 24letnega pisarniškega slugo Lovica in 45letno Golubovo ženo, ki je imela z Lovičem ljubavno razmerje.

* V Ameriki prijet povernik. Iz Inomosta poročajo, da je dobilo sodišče obvestilo iz Amerike, da so tam aretirali bivšega profesorja na trgovski akademiji v Inomostu Niggla, ki je kot soimejitelj pivovarne Kundler poveril četrt milijona kron in pobegnil v Ameriko.

* Železniška nesreča pri Myti na Češkem. Iz Prage poročajo, da je trčil na postaji Myto tovorni vlak v zadnje štiri voze osebnega vlaka, s katerim se je tam križal. Trije vozovi so skočili s tira, 12 potnikov je več ali manj ranjenih. Osební vlak je odpeljal iz Myte po enourni zamudi.

* Trčenje dveh parnikov. Iz Kodanja poročajo, da je trčil norveški parnik »Tancy« nedaleč od otoka Anholt v finski parnik »Urania« iz Helsingforsa. Finski parnik »Urania« se je takoj potopil, mornarje in potnike so rešili na parnik »Tancy«, ki jih je peljal v Helsingfors. »Tancy« ima samo nekoliko prav lahkih poškodb.

* Most se je podrl. Iz Varšave poročajo: Predvčerajšnjim je peljal avtobus s 30 pasažirji proti železniški postaji Stareddrog. Blizu postaje je moral avtobus voziti čez lesení most, ki se je vsled teže podrl. Avtobus je z vsemi pasažirji padel v vodo. Šofer in 14 oseb je bilo težko poškodovanih, štiri osebe so si pretresle možgane.

* Največji kolodvor na svetu. V nedeljo so slovesno otvorili nov centralni kolodvor v Novem Jorku. Ta kolodvor in 84 tirov v dveh nadstropjih in zgradba kolodvora je stalo čez 750 milijonov kron. Gradili so ga deset let in sedaj je ta kolodvor največji na svetu. Do sedaj je bil največji kolodvor na svetu v Lipskem, sedaj pa je novojorški največji na svetu, lipski pa največji v Evropi.

* Umor na maskaradi. Soimejtelj avtomobilske tvrdke v Kolmarju Meyrel je obiskal s svojo ljubico baletko Myrbachovo predpustno maskarado. Na plesu je postala Myrbachova ljubosumna in se je v dvorani z Meyrelom sprla. Med prepričom jo je hotel on udariti, toda ona je potegnila izza nogavice ostro bodalo in mu je zasadila v prsi. Meyrel je bil na mestu mrtve.

* Ruska vlada je prepovedala tujim zrakoplovcem preleteti njeno zahodno mejo. Ta prepoved velja od 1., odnosno 14. januarja pa do 1., oziroma 14. julia t. l. Kot poziv, da se imajo pri prekoračenju meje nemudoma spustiti na tla, velja podnevi mahanje z rdečo zastavo, ponoči pa z rdečo lučjo. Zrakoplovci morajo brezpogojno te signale vpoštevati, ker sicer bi se streljalo nanje.

* Moteni pies gasilcev. Čuden ples so imeli v soboto gasilci v Švarcavi. Komaj so se zbrali ter začeli plesati, je začelo goreti v Guntramu. Gasilci so prenehali plesati ter se odpeljali gasit. Ko so požar pogasili, so se vrnili ter zopet začeli plesati. Tedaj pa so jih pozvali ravno v nasprotno stran gasit. Gorelo je posestvo kmetske Spauinfäbla. Oba požara so zlikovci nalašč zanetili, da bi gasilci ne mogli plesati.

* Pretkane sufargetke. Iz Londona poročajo, da so ondotne sufargetke zopet izvršile originalno šalo. — Predvčerajšnjim so dobili ministri med zasiedanjem lordske zbornice nefrankirana pisma. Ko so plačali porto, so našli v pismih velike plakate z napisi: Votes for Women! na drugi strani pa opombo: Vi ste izdajica. V pismu je bil drobno raztolčen paper, vsled česar so morali ministri prav pošteno kihati. Seveda se je smejala cela zbornica.

* Tri sestre. Iz Singapore poročajo, da so na zagoneten način izginile s krova holandskega parnika »Van Noort« tri sestre Diederichove. Mlade dame so potovale po Javi ter se od tam ravnokar vračale v Singapore. Nekega dne zjutraj so našli njih kabino prazno. Na mizi je bilo pismo kapitanu, v katerem mu za-

puščajo sestre svojo prtljago. Poleg pisma je stala steklenica z ostanki marmice. Najbrže so sestre najprej izpile strup ter nato skočile v morje.

* Millonarjevo truplo ukradli. Popolnoma ameriška vest kroži zdaj po ameriških listih. Pred nedavnim časom je umrl v Ameriki večkratni milijonar Streed, rojen Skotec, ki je v oporoki izrekel željo, naj ga pokopljejo v njegovi domovini. Vdova je ugodila tej želji pokojnikovi ter dala prepeljati njegovo truplo na Škotsko. Ko pa so truplo pripeljali v newyorško pristanišče, je truplo kar naenkrat izginilo iz krste, tatovi pa so zahtevali, naj jim vdova plača 5 milijonov, nakar ji bodo izročili truplo. Gospa Streedova pa je ponudila le 1 milijon, česar pa tatovi niso sprejeli. Nato pa je ga. Streedova odgovorila, naj kar obdrže truplo.

* Požigalci v Belgradu. Pred kratkim smo poročali, da so našli v velikí mestni klavnici belgradski bomba, katero so pa še pred eksplozijo uničili. V tork pa se je neznanim zločincem posrečilo, da so zaleteli na belgradskem kolodvoru velikanski požar, ki je popolnoma uničil veliko skladišče za keramit in petrolej. Gasilcem se je posrečilo, da so ožen lokalizirali. Dokazano je, da je bil požar potaknjen, toda o zločincih še nimajo nobenega sledu.

* Dva uradnika aretirana zaradi vohunstva. Pri Sentenartu pri Trbovljah so aretirali dva turista, ko sta ravno fotografirala železniški most. Imela sta pri sebi še več drugih fotografij. Kljub zatrevanju, da nista vohuna, marveč uradnika iz Zagreba, ki sta napravila izlet, so ju obdržali v zaporu, dokler ni prišlo iz Zagreba, da sta aretiranca dozdevna vohuna res dva uradnika in sicer dvorni svetnik Karel Pavlič in finančni ravnatelj Edvard Meitner iz Zagreba.

* Medved na pustnem korzu. Iz Pariza poročajo: V nedeljo popoldne se je majalo po glavnih cesah pariškega predmestja Auberoiller neka čudna, kosmata postava, ki ji je sledilo vse polno kričečih otrok. Kosmatinec je bil popolnoma podoben medvedu. Nekaj časa je hodil po štirih, potem zopet po dveh. Masko so obmetavali s konfetjem ter jo dražili na vse mogoče načine. Končno pa je imela »maska« dovolj, obrnila se je, postavila na zadnji dve nogi ter pokazala zobe. Tedaj je šele množica videla, da je »maska« pravi medved, ki je pobegnil iz neke male menažerije. Množica je seveda bežala na vse strani. Medved pa se je pustil ujeti, ter šel mirno v svojo kletko.

* Vojak ustrelil svojega prijatelja. Iz Prage poročajo: Podčastnik 11. pešpolka Jaroslav Ladin je predvčerajšnjim ob treh zjutraj spremlil svojega prijatelja, strojevodjo Franca Henyša in njegovo ženo. Pred hišo, kjer stanuje Henyš, je prišlo do prerekanja med obema moškima. Žena je skušala posredovati. Naenkrat pa je podčastnik potegnil revolver in Henyš se je mrtev zgrudil, začet od krogle iz revolverja. Pri zasliševanju je podčastnik izpovedal, da je hotel izvršiti samomor. Ko se je poslavljaj od svojega prijatelja, mu je Henyš odgovorjal ter mu hotel iztrgati revolver iz rok. Pri tem se je revolver izprožil in krogla je zadela Henyša. Henyševa žena je izjavo potrdila.

* Köpenikiada. Iz Strassburga poročajo o Köpenikiadi, ki je imela za posledico, da je premetenemu človeku nasledlo celo mesto. Druge nesreče ni bilo, samo iz meščanov v Strassburgu se bodo sedaj šaljivci še dolgo norčevali. Iz Weissenburga je namreč dospela včeraj na gubernijo v Strassburgu naslovljena brzjavka, ki sporoča, da je dospel cesar Viljem v Weissenburg in da dospe ob 1. popoldne v Strassburg. Takoj je bila vsa garnizija alarmirana in poveljujoči general jo je z velikim trudom prav skrbno razpostavil na vežbališču. Tja so prišli tudi gubernator, namestnik in princ Joahim ter so čakali na cesarja do 3. popoldne. Šele takrat se je izkazalo na podlagi brzjavnega vprašanja v Weissenburgu, da je bila uradna brzjavka velika mistifikacija. Mesto je bilo tudi že vse v zastavah in nepregledna množica je čakala na cesarja. O provzočitelju te velike zmešnjave in odposiljatelju brzjavke cesarjevemu gubernatorju poročajo, da je bil neki odpuščen plačilni aspirant garnizije v Metz, z imenom Keller. Keller je bil pred nekaj časom odpuščen zaradi raznih nerednosti in ga je vojaško sodišče proglasilo za neodgovornega za svoje dejanje in nehanje. Da bi dokazal, da je popolnoma normalen, si je izmislil to köpenikiado. Prišel je v uniformi poštnega uslužbenca z napisanim in zapečatenim brzjavnim formularjem h gubernatorju, kjer goilufije niso takoj spoznali. Brzjavka je naznanjala, da bo dospel cesar opoldne z avtomobilom v Strassburg in da bo takoj inspiciral garnizijo. S prepisom ponarejene brzjavke je nato šel takoj k nekemu listu, da si da potrditi svojo normalnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Operacije pri Odrinu.

Carigrad, 7. februarja. Bombardiranje Odrina se je včeraj nadaljevalo ves dan. Posebno živahno so obstreljevali bolgarsko - srbske baterije turške pozicije z južne in vzhodne strani. Bombardiranje je povzročilo v mestu veliko škodo. Največ pa je trpela glavna ulošja, na katero so Bolgari osredotočili svoje obstreljevanje, ker so prepričani, da se tamkaj nahaja postaja za brezžični brzojav. Vesti o pokolu Bolgarov in Armencev v Odrinu niso resnične.

Sofija, 7. februarja. Po uradnih podatkih je oblegovalna armada včeraj uspešno nadaljevala bombardement. Bolgarske granate so razdeležale večino na periferiji mesta stoječih poslopj. Granate iz velikih oblegovalnih srbskih topov so padale v sredino mesta in povzročile veliko škodo. Bolgarska pehota prodira sicer počasi, toda s popolnim uspehom proti notranjim utrdbam.

Sofija, 7. februarja. Angleški in židovski sanitetni oddelek, ki sta odločena za Odrin, sta dobila od bolgarske vlade poziv, naj bosta pripravljena na odhod v Odrin, ker je vsak čas pričakovati padca te trdnjave in bo vsekakor tamkaj nujno potrebna sanitarna pomoč.

Obstreljevanje Odrina.

Frankobrod, 7. februarja. Neki zdravnik bolgarskega »Rdečega križa«, ki se je vrnil z bolgarskega bojišča, je sporočil listu o položaju v Odrinu, da misli, da na kapitulacijo mesta ne bo treba več dolgo čakati. Že od začetka januarja ni bilo več dosti krme za kavalerske konje, tako da je bilo treba več konjev zaklati. Pozneje se je položaj še mnogo poslabšal, tako da je bil glavni živež posadke in prebivalstva konjsko in pasje meso.

Carigrad, 7. februarja. Grški in armenski škof ter krščanski veljaki v Odrinu so zaprosili poveljnika Šukri pašo, da naj mesto preda. Šukri paša pa je dal vse prošilce obesiti. Oficijsko se ta ves dementira.

Obupen poskus rešiti Carigrad.

London, 7. februarja. »Daily News« poročajo iz Carigrada: Ramenji Turki izpred Čataldži, ki so dospeli sem, pripovedujejo o nediscipliniranosti turške vojske. Enver beg baše namerava z naravnost obupnim korakom, ki pa ne obeta nikakršnega uspeha, rešiti Carigrad. — Včeraj je bil v Izmidu, na azijski strani Marmarskega morja, kjer tabori kakih 20.000 mož. Enver beg je odposlal tja vse turške transportne in vojne ladje, med njimi tudi več ladij, ki imajo nalogo, pod vodstvom tujih izvedencev poiskati mine, ki so jih baje Bolgari položili pred pristaniščem Rodosto.

London, 7. februarja. Iz Carigrada je prišla sem brzojavka, da je Enver beg zbral 20.000 mož, ter jih izkrcal pri Rodosti ter napadel bolgarske čete, pri čemer so ga podpirali topovi dveh križark. Grmenje topov je slišati v Carigradu. Izid bitke se ni znan.

Bitka ob reki Kavak.

Rim, 7. februarja. Vojni dopisnik »Tribune« brzojavlja: Poveljnik bolgarske armade je izvedel, da se je zbrala močna turška vojska na polotoku Galipoli pod poveljstvom Fakrija paše. To vojsko je tvorila turška divizija iz Izmidu, ojačena z mnogimi maloazijskimi bataljoni in številnimi irregularnimi četami, pod poveljstvom Fetija beja. Ta armada je taborila ob reki Kavak ter imela namen ogroziti za hrbtno bolgarsko - srbske oblegovalne armade pri Odrinu in bolgarske vojske pri Čataldži železniško progo ter prekiniti zvezo med tema dvema armadama. Bolgarska vojna uprava je na podlagi teh informacij odpovedala iz Dimotiko mogočno armado, ki je štela 50.000 mož, med katerimi je bilo tudi več srbskih bataljонов, proti jugu z nalogo, da poišče turško, na galipolskem polotoku se nahajajočo armado ter jo skuša razbiti. Prišedši v dolino reke Kavak so Bolgari naleteli na prve voje turške armade pod poveljstvom Fakrija paše. V torek zjutraj se je pričela bitka, ki se je raztezala na petnajst kilometrov od reke Kavak do Sarkoja ob Marmarskem morju na eni strani in do zaliva Samos na drugi strani. Bitka je trajala dva dni. V torek so Turki branili svoje pozicije z veliko hrabrostjo tako, da jim Bolgari niso mogli doživeti. V noč od toka na sredo pa so Bolgari dobili velika olajšenja ter so z vso silo zonet navalili na turške pozicije. Proti jutru so se Turki tudi umikali. Sprva so se umikali v popolnem redu, ko jih je pa naskočila bolgarska konjica, se je umikanje izpremenilo v divji beg. Bolgari so ušli en cel azijski batalion, ki je na begu zaostal za drugo armado. Za-

sledovale Turke je bolgarska armada zavzela Talka Makol. Turki so se umaknili za utrjene pozicije pri Bulairu, vendar pa so jim bili takol za petami Bolgari, ki so takol začeli z obleganjem Bulaira.

Carigrad, 7. februarja. Topničarka Sahaf je bombardirala Miriofilo. Bolgari so živahno odgovarjali. Bolgari so zasedli tudi Sarkel. Turške oblasti v Miriofilu in Carkeju so zbežali na turških ladjah ter se prepelele v Galipoli.

Carigrad, 7. februarja. Popotniki, ki prihajajo iz Dardanel poročajo, da grški parniki ne prenehoma vozijo srbske vojske na obal v zalivu Saros. Srbske čete so se vkrcale v Solunu ter se je takrat govorilo, da so namenjene v Drač. Iz Galipolija je pripeljal Lloydov parnik mnogo turških beguncev.

Pariz, 7. februarja. Iz Carigrada poročajo listi, da je turška armada na polotoku Chersonesu popolnoma izolirana in da je armada Fetich beja, prijatelja Enver bega popolnoma izgubljena. Na južni strani so to armado Bolgari popolnoma odrezali od ostalih turških čet.

Bulair pade.

Berolin, 7. februarja. »Berliner Tageblatt« poroča iz Sofije, da je došla popoldne z boljša brzojavka, da je bolgarska armada že osvojila Bulair ter se nahaja na zmagovalnem pohodu proti mestu Galipoli. Turki se umikajo v velikem neredu. Baje poveličuje tej turški vojski Enver - bej.

Pri Čataldži.

Carigrad, 7. februarja. Turške oblasti razglašajo, da so turške čete zasedle postajo Baksajikej na železniški progi Čataldži - Dagijaripej in vrhove na desnem krilu turške armade. Turške predstraže in turški poizvedovalni oddelki so vedno v stiku s sovražnikom.

Sofija, 7. februarja. Nasproti turškim vestem o bojih in bitkah pri Čataldži, se uradno konstatira, da so se do sedaj vršili šele neznatni spopadi predstraž, ki seveda niso imeli nobenega uspeha.

Pariz, 7. februarja. Listi poročajo, da je opaziti na bolgarski strani umikanje. Bolgari so nekatere pozicije pri Čerkeskeju in tudi Čataldžo samo zapustili. Te bolgarske operacije so v zvezi z dalekožežnim bolgarskim načrtom, ter hočejo Bolgari zavzeti najprej Dardanele, skupno z grškim vojnim brodomom ter napasti nato Carigrad obenem iz pozicij pri Čataldži in z morja. Grške transportne ladje vozijo iz Soluna neprestano nove grške in srbske čete.

Poraz Turkov na polotoku Chersonesu.

Carigrad, 7. februarja. Turki so na polotoku Chersonesu z dvema armadama zboroma napadli Bolgare, ki so bili tam napravljali okope. Turki pa so zadel na odpor in ker niso hoteli izzvati odločilne bitke (?), so se v redu (?) umaknili.

Skader.

Dunaj, 7. februarja. Iz Podgorice poročajo listi »Neues Wiener Tagblatt«, da črnogorski vojaški krogi ne verjamejo, da bi bil Rizza paša umorjen. Kralj Nikolaj je došel včeraj s prestolonaslednikom v Grudo pri Skadru. Tam se mudi tudi več srbskih častnikov, ki bodo pomagali pri uporabi novega artilerijskega materiala. Vrše se nove obsežne priprave za energično obleganje Skadra. Kralj je sprejel srbske častnike in jim izrekel svojo zahvalo in svoje priznanje.

Dunaj, 7. februarja. Tu se govori, da se vrše pogajanja za predajo Skadra. Baje je Esad paša ubit.

Konferenca veleposlanikov.

Albanija. — Egejski otoki.

Dunaj, 7. februarja. Včeraj se je sestala konferenca veleposlanikov k izredni seji, ki je trajala dve in pol uri. Diplomatični krogi zatrjujejo, da se je konferenca bavila zlasti z vprašanjem meje prihodnje Albanije na podlagi principijalnega sporazuma, ki priznava Skader Albaniji. Prizren pa Srbiji. Srbija naj dobi garancije, da bo lahko uvažala preko Drača, Bara in avstrijskim Metkovićem svoje blago in blago tudi izvažala. — Glede Egejskih otokov se je določilo, da naj pripadajo otoki tik pred Dardanelami Turčiji, otok Thasos Bolgarski, otoka Mitilene in Kreta pa Grški.

Intervencija velesil v Sofiji.

Sofija, Po uradnih poročilih so zastopniki nekaterih velesil posredovali pri min. predsedniku Gešovu, naj bi Bolgarska priznala v Odrinu za konzule in tuje podanike neko nevtrarno ozemlje ali pa jim dovolila prost odhod iz mesta. Gešov je odgovoril, da mu v mednarodnem pravu ni znan noben precedens, da bi konzuli tujih držav smeli oditi iz obleganega mesta. Zato bolgarska vlada žal ne more ugoditi izraženi želji, a tudi prošnja, da se prizna za konzule nevtrarno ozemlje, ni sprejemljiva, ker je absolutno nemogoče bombardement tako urediti, da bi

na to ozemlje ne padale kroglice in granate.

Postanek Balkanske zveze.

Sofija, 7. februarja. Poročevalec budimpeštanskega lista »Universal« je izvedel baje od srbskega poslanika v Sofiji o postanku Balkanske zveze sledeče: Ko so se izjavili leta 1911, poskusi Srbije, ustanoviti zvezo s Turčijo, čemur sta nasprotovala zlasti Kiamil paša in Noradunghina je vznikla v Srbiji ideja srbsko - bolgarske zveze. Da, Spaljković je o tej zvezi govoril tudi kmalu po svojem imenovanju za poslanika v Sofiji z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom, resna pogajanja pa so se pričela šele meseca septembra 1911. Pogajanja so bila tajna, ker je bolgarsko in srbsko časopisje ravno takrat ostro napadalo drugo drugo. Bolgarsko-srbska pogodba je bila končno dne 29. februarja 1912. ob 5. popoldne podpisana v kraljevski palači v Sofiji. Pozneje sta pristopila še Črna gora in Grška.

Sporazum med Srbijo in Bolgarsko glede prihodnjih mej.

Belgrad, 7. februarja. Povodom navzočnosti bolgarskega finančnega ministra Theodorova v Belgradu, je prišlo med srbsko in bolgarsko vlado do sporazumljenja glede prihodnje srbsko - bolgarske meje. Bolgarska je priznala Srbiji za veliko pomoč v sedanjih vojni pravico do nadaljnjih odškodnin preko določil prvotnega dogovora. Po tem novem dogovoru naj bi dobili Srbi Krivopalanko, Kratovo, Prilep in Bitolj. Bolgari resignirajo na zahteve po Ohridu, Prespi, ker se ni gotovo, kaj bodo sklenile velesile. Bolgari pa si pridržijo Veles.

Mahmud Šefket paša hoče pobegniti.

Carigrad, 7. februarja. V mestu kroži vest, da hoče Mahmud Šefket paša pustiti vlado popolnoma na cedilu, ker se je prepričal pri svoji inspekciji pri Čataldži, da je turška armada popolnoma desorganizirana.

Mirovni delegati v Londonu.

London, 7. februarja. Kakor izve Reuterjev biro, so se včeraj popoldne poslovili od državnega tajnika sira Edvarda Greya tudi črnogorski delegati.

London, 7. februarja. Reuterjev biro izve, da je dobil Rešid paša včeraj zvečer naročilo, da naj ostane še nekaj dni v Londonu. Vsi drugi člani turške misije zapuste London. Tudi Osman Nizami paša se vrne najbrže danes v Berolin.

Srbska skupščina.

Belgrad, 7. februarja. Uradno se razglašja, da bo srbska skupščina sklicana šele po končani vojni. Tudi organiziranje cerkvenih oblasti se izvrši v okupiranih pokrajinah šele po končani vojni. Glede pomoči Bolgarom ni novih pogodb, če pa bo potrebovala Bolgarska pomoč, bo poslala Srbija tja toliko vojaštva, kolikor ga bo Bolgarska potrebovala.

Živila za balkanske vojske

Reka, 7. februarja. V zadnjih dveh mesecih je odšlo od tu mnogo transportov živil za vojske Balkanske zveze. Tudi predvčeršnjim sta odplula dva grška parnika z moko in žitom v Dedeagač in včeraj sta odplula dva parnika z enako vsebino v Sv. Ivan Meduo.

Venizelos v Sofiji.

Sofija, 7. februarja. Grški ministri predsednik Venizelos je imel včeraj dopolne enournno konferenco z bolgarskim ministrskim predsednikom Gešovom. Kralj je sprejel Venizelosa ob 4. popoldne.

Napadi na avstrijsko mornarisko upravo in poveljnika. — Avstrijski delavci pojdite v Ameriko.

Dunaj, 7. februarja. Oficijski »Fremdenblatt« prinaša danes senzacionalen uvodni članek, v katerem vehementno napada mornariško upravo in mornariškega poveljnika Montecuccolija, ter ga dolži, da je protizakonito in v veliko škodo drža-

ve in avstrijskega narodnega gospodarstva naročil v inozemstvu za 23 milijonov kron raznih mornariških potrebščin, tako podmorske čolne in plavajočo ladjenico, s čimer ni prizadel samo silnega udarca avstrijski industriji, marveč odjedel tudi delavcem kruh. Svoj članek konča »Fremdenblatt« z besedami: Ladje bodo morale pripluti v avstrijska pristanišča okrog cele Evrope, iz avstrijskih pristanišč pa bodo ladje vozile delavce v Ameriko. »Fremdenblatt« ni le oficiozni organ avstrijske vlade, marveč tudi železniškega kartela in je izšel ta članek najbrže iz vrst kartelistov. Ta kartel je časih močnejši, kakor vse državne instance ter je smatrati članek kot napoved neposredno predstoječega padca mornariškega poveljnika Montecuccolija.

Proračunski odsek.

Dunaj, 7. februarja. Proračunski odsek je nadaljeval danes debato o italijanski fakulteti. Med drugimi je govoril tudi hrvaški poslanec Tresić Pavičić ter izjavil, da Hrvati in Srbi italijanske fakultete ne bodo obstruirali. Slovenski poslanci sedaj ne bodo mogli pričeti s svojimi obstrukcionističnimi govori.

Poljaki in Rusini.

Dunaj, 7. februarja. Kakor smo že poročali, se je vršila včeraj konferenca med grofom Stürgkhom in načelnikom ukrajinske zveze dr. Konstantinom Levickim, pri kateri je označil dr. Levicki stališče svojega kluba. Dasiravno obstajajo med naziranjem njegovega kluba in naziranjem Poljakov še velike difference, je upravičeno upanje, da bo prišlo do sporazuma. Rusini zahtevajo večje število mandatov in poleg tega še nacionalno kurijo. Ministrski predsednik grof Stürgkh je vzel te izjave na znanje in izrekel željo, da naj se obe narodni stranki dogovorite. Dr. Levicki je izjavil, da je klub k temu pripravljen, da pa more biti konferenca uspešna le tedaj, če se sprejmejo rusinske minimalne zahteve. Skupna konferenca se vrši danes in se je udeležil tudi minister Dlugocz. V poljskem taboru so optimistični in upajo, da se bo odsek za volilno reformo v Galiciji sestel že 14. t. m.

Dunaj, 7. februarja. Včeraj dopoldne so se vršile tu pripravljane konference raznih poljskih frakcij v zadevi galicijske volilne reforme. Danes se prične poljsko - rusinska pogajanja v tej zadevi.

Dunaj, 7. februarja. Poljski listi poročajo, da je cesar sprejel skupnega finančnega ministra dr. Bilinskega in mu naročil, da naj zastavi svoj vpliv, da se poljsko - rusinski spor čim prej reši.

Dunaj, 7. februarja. Vesti, da je cesar v včerajšnji audienci naročil skup. fin. min. Bilinskemu, da naj posreduje v poljsko - rusinskem sporu se označujejo v informiranih krogih kot neresnične.

Občinske volitve v Splitu.

Split, 7. februarja. Pri včerajšnjih občinskih volitvah v drugem in tretjem razredu so bili soglasno izvoljeni vsi dosedanj odborniki. V mestu vlada veselje in navdušenje.

Komplot proti princu Hohenlohe.

Lvov, 7. februarja. Nekateri tukajšnji listi poročajo iz Petrograda, da se je policiji baje posrečilo preprečiti atentat na princa Hohenloheja. Policija je baje izvedela, da je imela »Zveza ruskih ljudi« na večer pred princevim prihodom zborovanje, na katerem je sklenila atentat. Po zborovanju se je nato nekaj udeležencev posvetovalo o izvršitvi atentata, vendar pa niso mogli priti do zaključka, zato so posvetoovanje preložili na drugi dan. Med tem je policija izvedela o teh nakanah in ko so se člani Zveze zbrali, jih je policija aretirala. Ko je došel princ Hohenlohe v Petrograd, je bil kolodvor zastražen s policijo in orožništvom in vstop na peron dovoljen samo članom avstro - ogrskega veleposlaništva.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 7. februarja. Odsek za volilno reformo je nadaljeval danes meritorno debato.

Senzacionalna aretacija na Reki.

Reka, 7. februarja. Snoči ob 7. je policija aretirala šefa vojaškega odseka na reškem magistratu Blasicha, ker je skupno z neko družbo baje na protipostaven način oproščal vojaške zavezance vojaške dolžnosti.

Volilni boj v Belgiji.

Bruselj, 7. februarja. Če se vlada ne uda v vprašanju splošne volilne pravice, so težke posledice neizogibne. Delavska stranka je določila, da naj izbruhne začetkom aprila veličanska stavka, katere se bo udeležilo nekako en milijon delavcev. Do sedaj je zbran za stavko že nad 1 milijon frankov in deponiran v Londonu.

Atentat na predsednika v San Salvadoru.

London, 7. februarja. Iz San Salvadorja brzojavljajo: Na predsednika Arania je bil izvršen atentat. Predsednik je bil težko ranjen; več oseb je bilo aretiranih in so nekatere priznale, da izhaja komplot proti predsedniku iz Guatemale.

Kitajske finance.

Frankobrod, 7. febr. »Frankfurter Zeitung« poroča v zadevi posojila šestih velesil Kitajski iz Pariza, da so se velesile zedinile na to, da predlagajo Kitajski imenovanje štirih funkcionarjev iz prizadetih držav. Imenujejo naj se za take funkcionarje po en Francoz, Anglež, Rus in en Nemec. Prizadete države so mnenja, da bo Kitajska ta predlog sprejela.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka.

V današnji seji upravnega sveta se je odobrila čista bilanca za leto 1912. Čisti dobiček znaša 664.476 K 24 vin. (v letu 1911. 484.240 K 28 vin.). — Občnemu zboru, ki se bo vršil dne 5. marca 1913, se je sklenilo, predlagati, izplačevati za leto 1912. 6% dividendo (24 K na delnico), 141.197 K 11 vin. dodeliti rezervnemu zakladu, 14.724 K 57 vin. pa prenesti na novi račun.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Mnenje g. dr. J. Kentzlerja, zdravnika zdravilišča

Gleichenberg.

Gosp. J. Serravallo

Trst.

Večkrat sem rabil Vaše železnato kina-vino Serravallo, pri moji zelo razširjeni klienteli in to vedno z najboljšim uspehom. Vino se je zelo dobro izkazalo, kakor tonik in ga bom priporočal tudi v prihodnosti.

Gleichenberg, 16. septembra 1911.

Dr. J. Kentzler.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	2. pop.	741.9	6.4	p. m. j. zah.	oblačno.
7.	9. zv.	743.4	3.1	sr. zah.	jasno
7.	7. zj.	744.7	-0.8	sl. svzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 27°, norm. — 11° Padavina v 24 urah 0.0 mm.

V boljšo trgovino liče službe

vešča prodajalka.

Gre tudi na deželo. Cenj. ponudbe pod »Zmožna« pošto ležeče, Ljubljana.

Ča inserat!

mora zanimati vsakega izobraženega človeka. To morate vedeti, ako polagate važnost na higieno svojega telesa, da je v vaši hliši zanesljivo razkuževalno sredstvo neuporljivo. Bolezni kakor kolera, vročinska bolezen, ošpice, škrlatinka, koze, ranitve, opečenine se zgode pogosto; za desinfekcijo ob bolniški postelji, za antiseptične obveze ran in oteklin, za irigacijo telesa in ubranitev nalezljive pri vseh vrstah desinfekcij in razkušitev je najboljši znanstveno mogokrat preiskušeni in po vsem svetu za najboljšo desinfekcijo sedanosti pripoznani

LYSOFORM

ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga skoro vsakdo lahko rabi, prijetno aromatično diši, ne vpliva dražljivo na kožo in je naposled jako ceno, ga priporočajo skoro vsi zdravniki in povsod radi rabijo. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom se dobiva steklenica po 100 gramov za 80 vinarjev po vseh lekarnah in drogerijah monarhije

Pomnite, da lysoform zopni duh in pot hitro in zanesljivo odstrani! Poučno in odličnega zdravnika spisano brošuro »Zdravje in desinfekcija« dobite zastoj od kemika C. A. Hubmann, referent »Lysoformwerke«, Dunaj XX, Petraschgasse 4

Poizkusite enkrat!

Pazite na ime:

LYSOFORM

in na original. zavoj.

Umetni in trgovski vrtnar Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijska ulica šte. 16 1542

izvršuje šopke, vence in bukete

za razne prilike. — Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

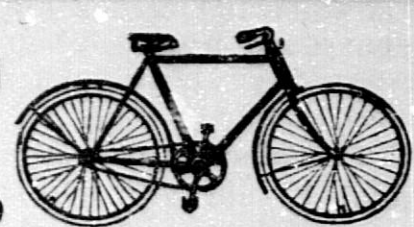
Piramidna in kroglasta lavorjeva drevesa ter dekorativne cvetlice v veliki množini po zmernih cenah. — Naročila na doželo hitro in vestno.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

vozniš koles

šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Grezpialni kurzi za

vezenje v hiši.

Pisalni stroji

„ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti.

St. 126p/4

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov

na Kranjskem:

1. v **Cerkljah** pri Kranju z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik od zdravstveno-okrožnega zastopa še posebno doklado v letnem znesku 500 K;
2. v **Fari** v Kočevskem okraju s sedežem na Petrinji z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za uradna pota v Osilnico in Banjaloko 3000 K na leto;
3. na **Grosupljem** v Ljubljanskem okraju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K;
4. v **Logatcu** s sedežem v Planini z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik od občine Planina še posebno doklado letnih 500 K;
5. na **Raki** v Krškem okraju s plačo letnih 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega uživa zdravnik za brezplačno zdravljenje ubožcev v občini Raka prosto stanovanje z vrtom in vinogradom;
6. v **Žuženberku** z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K in s pravico do dveh petletnic po 100 K. Poleg tega dobiva zdravnik za zdravniške uradne dneve v Ambrusu, Ajdovcu in na Smuki 800 K letne odškodnine in 400 K stanarine od zdravstveno-okrožnega zastopa.

Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisane dež. odboru

do 10. marca 1913

in jim prilože dokazila o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedenjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 5. februarja 1913.

Za deželnega glavarja:

dr. Lampe I. r.

Avstr. amerikan.
:: zaloga čevljev ::
Prešernova ul. 50.

12⁵⁰16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurence.

Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.

Stalne krajevne zastopnike

sprejme proti mesečni gotovi plači 150 kron
poleg dobre provizije velika avstrijska bančna
trdka za prodajanje oblastveno dovoljenih
srečk na mesečna odplačila. — Ponudbe pod:
„Brezakrba bodobnost št. 455“ na uprav.
„Slovenskega Naroda“ 455

Oddam takoj velike, suho in zračno

skladišče

24 m dolgo, 14 m široko na Emonski
cesti št. 2. Ivan Jelačin, Ljubljana.
507

:: Ali kupujete Cvekov domači ::

brinovec, hrušovec in melisovec

iz Kamnika? — Za Ljubljano se sprejme

starejši zastopnik.

518

S 1 majem se odda lep

lokal z delavnico

Več pri:

513

A. Gjodu, Kongresni trg 6.

Večja, dobro ldoča

gostilna

v prijaznem trgu na Spodnjem Sta-
jerskem, z vso pritlikino, sobe za
tuje itd. se proda pod ugodnimi
plačilnimi pogoji. 439

Ponudbe na uprav. „Slov. Na-
roda“ pod „St. 439“.

Jšče se v letošnji sezoni
v postreljanje

10 velikih divjih petelinov.

Ponudbe pod
„Divji petelin“ upravnistvu »St. Naroda«.

Podjetnik

za prevažanje lesa

zmožen slovenščine in nemščine, ki
ima vse leto za 4 do 6 parov konj
stalne vožnje, se išče za žago na
Koroškem. Voziti mora les iz gozda,
kjer se seka in pa žagani les na kolodvor.
Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«.

492

Antikvarično

se kupi:

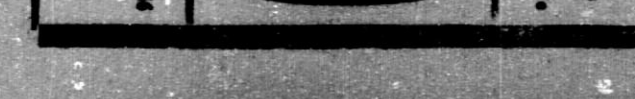
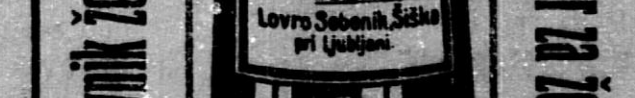
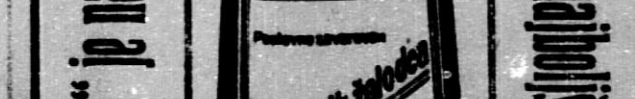
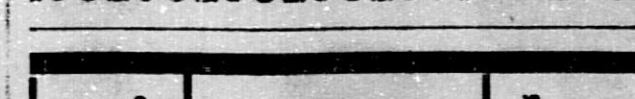
Jurčič:

Zbrani spisi

III., VIII. in XI. zv. — Ponudbe na

„Narodno knjigarno“

v Ljubljani.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal

Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin,

s pošto 20 vin. več.

Ana Karenina. Roman. Ruski spi-

sal Lev grof Tol-

stoj. Cena broš. 6 K 40 vin., vez. 8 K

40 vin., s pošto 30 v. več.

Bela krizantema. Spisal Ivan

Cankar. Cena

broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto

20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang.

Cena broš. 2 K 60 vin., vez. 3 K,

s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov.

Spisal L. Wallace. Cena

vez. 4 K 50 v., s pošto 30 v. več.

Brodovski odvetnik. Ro-

man.

Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena

broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto

20 vin. več.

Cez trnje do sreče. Roman.

Spisal

F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez.

2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Dvajset let pozneje. (Nadalje-

vanje

Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez.

8 K, s pošto 20 v. več.

Gospa Judit. Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. 2 K, vez.

3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zabele in oso-

bnice. Zbral Tintek Hudaklin. Cena 1 K,

s pošto 10 v. več.

Grof Monte Christo. Roman.

Spisal

A. Dumas. Cena broš. 8 K, vez. 12 K,

s pošto 20 v. več.

Hiša Marije Pomočnice.

Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K,

vez. 3 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Hlapec Jernej in njegova

pravica. Spisal Ivan Cankar. Cena

broš. 1 K 40 v., vez. 2 K,

s pošto 20 v. več.

Izlet v Carigrad. Spisal Anton

Aškerc. Cena

80 v., s pošto 90 v.

Kako pišejo ženske. Fran-

coski

spisal M. Prevost. Cena 4 K, s pošto

20 vin. več.

Knjiga za lahkomišeln

ljudi. Spisal Ivan Cankar. Cena broš

2 K 50 vin., vez. 3 K 50 vin.

s pošto 20 v. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman.

Spisal Fran Remec.

Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgodo-

vinski

roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš.

1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v.

Ljubezen in junaštva stra-

hopetnega praporščaka.

Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin.,

vez. 1 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Ljubezen Končanove

Klare. Zgodovinski roman. Spisal

Fr. Remec. Cena broš. 1 K

50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Mali ljudje. Spisal Milan Pugač.

Cena broš. 3 K, vez.

4 K, s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman za mladino in od-

rasle. Angleški spisal F.

H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez.

2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mali vitez. Zgodovinski roman H.

Sienkiewicz. Cena broš.

7 K, vez. 9 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Mati. Roman. Ruski spisal Maksim Gorki.

Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto

20 vin. več.

Mina. Socijalni roman iz ljubljanskega

življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena

broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Muhoborci. Spisal Fr. Milčinski. Cena

broš. 2 K 50 v., vez. 3 K

50 vin., s pošto 20 v. več.

Najhušji sovražniki. Spisal

Rado

Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Narodni kataster Ko-

roške. Spisal Ante Beg. Cena 60 v,

s pošto 70 v.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena

broš. 3 K, vez. 4 K 50 v,

s pošto 20 v. več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš.

2 K, vez. 3 K 50 vin., s pošto

20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena

3 K, s pošto 20 v. več.

Oliver Twist. Angleški spisal Char-

les Dickens. Cena

broš. 5 K, vez. 6 K 20 v., s pošto 30 v. več.

O dostojnosti. Spisal Rozman.

Cena 70 v., s pošto

80 vin.

Opatov praporščak. Zgodo-

vinski

roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš.

1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Osnovni nauki o narod-

nem gospodarstvu. Spisal Va-

lentin Že-

rin. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Pol litra vipavca. Spisal D.

Feigel. Cena

broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 60 v., s pošto

20 v. več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-

francoske vojne. Spisal E. Zola.

Cena broš. 5 K 60 v., vez. 6 K 80 vin.,

s pošto 30 vin. več.

Ponižani in razžaljeni

Roman. Ruski spisal F. M. Dostojevski.

Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v., s pošto

20 v. več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkie-

wicz. Cena broš. 6 K 40 v., vez.

8 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo

K — 40.

II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in rud-

niških knjigah K — 80.

IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob

konverziji v knjižnih terjatev K — 80.

VI.—X. zvezek: Predpisi o razredbi in uredbi

ter o zloži zemljišč K 2—.

XI. in XII. zvezek: Predpisi zoper okvaro polj-

štine za Kranjsko, Koroško, Goriško, Istro,

Trst in Štajersko K — 80.

XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pri-

stojbinah in zapovedanih notarskih spisih

K — 80.

XV. zvezek: Županstvom izročena opravila so-

dišč K — 40.

XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K — 80.

Povesti dr. Iv. Tavčarja.

Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin., vez.

16 K 50 vin., s pošto 20 v. več.

Prava in nepravna ljube-

zen. Povest. Spisal Blaž Pohljin. Cena

broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin.,

s pošto 20 v. več.

Prešernov album. Uredil Anton

Aškerc. Cena

2 K 40 v., s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H

Sienkiewicz. Cena vez

5 K 50 vin., s pošto 30 v. več.

Rodbina Polaneških. Zgodo-

vinski

roman H. Sienkiewicz. Cena broš. 10 K,

vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid

Andrejev, preložil Vla-

dimir Levstik. Cena broš. 1 K 40 vin.,

vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v. več.

Skušnjave Tomaža Kr-

mežljavčka. Spisal Sepetavec, 2

zvezka. Cena broš. 2 K

40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Slike in revolucije. Ruski

spisal

M. Arcašev. Cena broš. 1 K 60 v., vez.